Наш ДІМ

6
2003

Для тих, хто будує або вже має оселю

Ремонт оселі самотужки
Реконструкція домівки
Поради господині
Нові проекти
Фундаменти

У НАСТУПНОМУ РОЦІ – ОБЛАШТУВАННЯ ОСЕЛЬ, АВТОРСЬКІ ПРОЕКТИ БУДИНКІВ...

Об'єднання "УКРНДІАГРОПРОЕКТ"

Виробничий корпус об'єднання "УкрНДІагропроект"

Ринкові умови господарювання в нашій країні, на жаль, вже "потопили" не одне підприємство, а тим більше проектне. Однак, як кажуть, не все так погано в нашому домі. Сьогодні на ринку проектування об'єктів аграрно-промислового комплексу все частіше можна почути схвальні відгуки про роботу об'єднання "УкрНДІагропроект". Ми й вирішили побесідувати з його генеральним директором Галібаренко Миколою Федоровичем, який люб'язно погодився відповісти на наші запитання.

– Розкажіть, будь ласка, коротко про Ваш інститут.

– Об'єднання "УкрНДІагропроект" веде свій родовід від інституту "Діпросільбуд", створеного ще в липні 1945 року, тобто зразу ж після закінчення війни. Завданням інституту було забезпечення проектною документацією відбудови житла, громадських споруд та виробничих об'єктів в селах України. За короткий строк молодий інститут, що спочатку налічував декілька десятків спеціалістів, в основному колишніх фронтовиків, розробив серії типових проектів забудови населених пунктів.

У подальшому інститут виконував також складні завдання уряду щодо проектування сіл для переселення людей із зони затоплення Каховським і Кременчуцьким водосховищами; роботи, пов'язані з освоєнням цілинних земель у Казахстані та лісгоспів на півночі колишнього СРСР тощо.

У 1961 році "Діпросільбуд" був реорганізований у Головний науково-дослідний та проектно-вишукувальний інститут "УкрНДІдіпросільгосп". Враховуючи необхідність забезпечення єдиної технічної політики в галузі сільськогосподарського будівництва, керівні органи України прийняли рішення про об'єднання усіх проектних організацій аграрного профілю, створення їх єдиної системи. З цією метою у 1986 році й було створено на базі 86 проектних організацій єдине об'єднання "УкрНДІагропроект" у складі головного інституту в Києві, 24 інститутів в областях і декількох галузевих спеціалізованих інститутів. Інститути об'єднання зробили надзвичайно багато для забезпечення проектною документацією будівництва житла, важливих громадських об'єктів та складних виробничих комплексів індустріального типу.

Сьогодні об'єднання "УкрНДІагропроект" – провідна організація на ринку проектування об'єктів АПК, до її складу входять 34 проектні інститути з усіх областей України. Колектив інституту прагне виконувати поставлені перед ним завдання.

– Як вдається Вам триматися на "плаву" в сучасних нелегких економічних умовах? Що є головним?

– На жаль, об'єктивні та суб'єктивні процеси, що відбувалися в аграрному секторі України з початку 90-х років XX сторіччя зумовили різке скорочення обсягів будівництва на селі і, відповідно, обсягів проектних робіт, майже повністю припинилися наукові дослідження в галузі сільськогосподарського будівництва. У таких умовах діяльність інститутів суттєво скоротилася, змінюється направленість проектних робіт.

Сучасні економічні умови вимагають від керівництва інститутів нових методів роботи. Насамперед, необхідно не чекати замовників, а активно їх шукати, рекламувати свою діяльність, застосовувати нові, більш прогресивні, сучасні методи проектних робіт, які б не тільки скорочували строки проектування, його трудомісткість, а й поліпшували якість проекту, його технологічні та технічні показники. Для цього інститути об'єднання залучають висококваліфіковані кадри та закуповують нове якісне технічне обладнання. Тільки за останній рік у головному інституті об'єднання придбано 25 комп'ютерів (тепер їх вже 55), великоформатний плотар, принтери, створено комп'ютерну мережу.

Щоб забезпечити зручність у роботі, компактно розмістили, з урахуванням скорочення чисельності й вивільнення площ, відділи в головному інституті, зменшили під час ремонту великі кабінети. Вивільнені приміщення здали в оренду. Наявність коштів дозволила здійснити значний обсяг ремонтних робіт, які не виконувалися майже 20 років. До складу об'єднання входить дві будівельні фірми, що дає змогу виконувати роботи "під ключ". Інститут "Вінницяагропроект" випускає на своєму підприємстві малі архітектурні форми, тротуарну плитку, інститут

"Львівагропроект" не тільки проектує житло, а й будує його. В інституті "Хмельницькагропроект" діє столярний цех. Усе це й забезпечило можливість триматися на "плаву" в сучасних економічних умовах.

Але головним залишається наша проектна справа. Ми вже сьогодні бачимо і відчуваємо, що ця робота пожвавлюється. Так, якщо головний інститут об'єднання в минулому році виконав проектних робіт на 360 тис. грн., то за шість місяців цього року – на 500 тис.

кадри вирішують все!

грн. Інститут "Кіровоградагропроект" за 8 місяців цього року виконав робіт на 1,3 млн грн. і планує завершити рік з обсягом виконаних робіт на суму 2,0 млн грн. Усе це зумовлює розширення виробництва, яке неможливо без кадрів. Тому тільки в цьому році до головного інституту об'єднання було прийнято шість молодих спеціалістів з вищою освітою.

– До редакції журналу "Наш дім" надходить багато листів, де читачі просто волають, щоб ми дали їм інформацію про утеплення житла, про енергозберігаючі технології під час будівництва. Не останнє місце займають і прохання про будівництво фермерського господарства. Чи робиться щось у цих напрямках в інституті?

– Так, ми розробили комплекс заходів щодо утеплення приміщень, де узагальнили вітчизняний і зарубіжний досвід. Уже готуємо до друку рекомендації по теплозберіганню будинків. Ми також готові подати у ваш журнал статтю про утеплення житла.

Стосовно будівництва фермерських господарств, то, як правило, фермери пристосовують для господарювання старі приміщення. Але це не найкраще рішення, оскільки вони побудовані за старими нормативами, розрахованими на існуючу в ті часи вартість палива. Життя потребує значного скорочення енергетичних витрат, а це можливо тільки за рахунок наукових розробок – новітніх технологій і матеріалів, ефективних вентиляційно-опалювальних систем тощо. Такі розробки також наявні в інституті.

– Які ж основні напрямки роботи об'єднання "УкрНДІагропроект" сьогодні?

– Наше об'єднання розробляє сучасні індивідуальні й експериментальні проекти для будівництва об'єктів промислового, виробничого і сільськогосподарського призначення; підприємств по зберіганню і переробці сільгосппродукції; фермерських (селянських) господарств; садибних будинків, дач, котеджів; офісів, адміністративно-побутових будинків, будинків соцкультпобуту, культових споруд; інженерних мереж для водопостачання, водовідведення, газо- , тепло- й електропостачання. Ми проектуємо очисні споруди, автошляхи, мости, котельні, газифікуємо будинки, промислові та сільськогосподарські об'єкти, займаємося благоустроєм територій. Інститути виконують будівельно-монтажні роботи, інженерно-геодезичні та геологічні вишукування, складають ТЕО, бізнес-плани, здійснюють технічні обстеження та паспортизацію підприємств, провадять наукові дослідження в галузях АПК.

Об'єднання також проводить активний пошук, розробку і впровадження сучасних технологій, які забезпечують постійно зростаючі вимоги до надійності та довговічності будівель і споруд, до їх безумовної безпеки для людини та природи.

Гарантією якості проектування на всіх його етапах є інтелектуальний потенціал інституту, висока кваліфікація його працівників, творче натхнення, підсилене новітніми технологіями і сучасною технікою. При цьому не можна забувати про створення умов праці й оплату працівників інституту. Адже кадри вирішують все! Цей лозунг не втратив свого значення і сьогодні.

Бесіду записав П. П. Влас

Телефони деяких інститутів об'єднання в областях:

1. "Дніпроагропроект" (056) 7786934
2. "Донецькагропроект" (062) 3042339
3. "Львівагропроект" (0322) 529772
4. "Полтаваагропроект" (05322) 27806

Керівництво об'єднання "УкрНДІагропроект знаходиться за адресою: 03680, м. Київ, пл. Солом'янська, 2
Генеральний директор об'дєнання – Галібаренко Микола Федорович, тел.: 2487052
Головний інженер – Ковальчук Семен Петрович, тел.: 2488037

ЗМІСТ

Плани будинку на обладинці буде наведено в наступному році

Довершений проект оселі – це поєд
зусиль архітектора і замовни

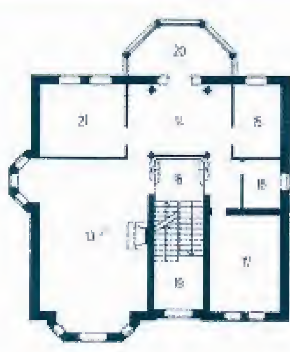
“Руст-597”

Рис. 5. У проекті “Руст-597”, де застосоване компактне рішення з відокремленою сходовою кліткою, як позитивне замовником відзначено використання на головному фасаді архітектурного акценту – поєднаного трапецієвидного еркера з балконом, що збагачує також і інтер'єрне рішення

План цокольного поверху

14520

План 1 поверху

План 2 поверху

План мансардного поверху

Експлікація до планів проекту “Руст-597”:

1. Тамбур 2.10 м²
2. Вітальня 17.68 м²
3. Санвузол 1.93 м²
4. Топкова 11.67 м²
5. Санвузол 1.70 м²
6. Сауна 5.01 м²
7. Приміщення басейну 16.93 м²
8. Бар 13.04 м²
9. Кімната відпочинку 35.86 м²
10. Гараж 38.70 м²
11. Хол 15.16 м²
12. Зимовий сад 11.54 м²
13. Загальна кімната 58.57 м²
14. Їдальня 23.76 м²
15. Кухня 10.57 м²
16. Санвузол 3.67 м²
17. Спальня 23.90 м²
18. Хол 12.14 м²
19. Хол 9.93 м²
20. Тераса 13.20 м²
21. Кабінет 19.98 м²
22. Спальня 42.05 м²
23. Гардеробна 10.22 м²
24. Ванна 14.52 м²
25. Санвузол 6.55 м²
26. Спальня 23.90 м²
27. Дитяча 33.46 м²
28. Хол 10.68 м²
29. Хол 9.51 м²
30. Студія 88.73 м²
31. Хол 3.32 м²
32. Душова 5.09 м²
33. Комора 7.14 м²

(Продовження. Початок у № 5/2003)

Найчастіше трапецієвидні еркери з кутами 45° – 135° розміщують з протилежних боків фасадів – головного та внутрішнього, що значно збагачує архітектурну пластику, робить виразнішим зовнішній вигляд і створює привабливіший інтер'єр.

Якщо еркер досить значних розмірів у плані, то він формує самостійне композиційне ядро. Іноді він завершується баштою чи балконом, що дає змогу значно урізноманітнити архітектурне рішення.

Замовник: “Я згоден, що еркер і балкон значно збагачують і прикрашають загальну виразність не тільки зовнішнього вигляду будинку, а й внутрішнього простору. Тому саме ця група проектів мені найбільше до вподоби.

Так, у проекті “Руст-597” (рис. 5) вдале поєднання еркера на першому поверсі з балконом на другому. Еркер збагачує інтер'єр кімнати відпочинку, що виходить на головний фасад, а балкон створює умови для гарного провітрювання дитячої кімнати на другому.

У проекті “Айвенго-369” (рис. 6) еркер збагатив просторове рішення сходової клітки. Але архітектура обох проектів має якусь метушливу невпорядкованість. Як на мене, то з усієї серії мені більше до вподоби “Еліта-960” (рис. 7), за винятком мансардних виступів з бокового фасаду.

Я відчуваю потребу в більш гармонійному поєднанні внутрішнього та зовнішнього простору, враховуючи конкретну орієнтацію й особливості земельної ділянки. Набір, площі та взаємозв'язки приміщень, які розміщені в запропонованих проектах, не відповідають потребам моєї родини.”

Таким чином, після проведеної роботи можна зробити висновки:

– серія проектів “еркерної групи” за своїми архітектурно-планувальними і художніми якостями задовольняє замовника лише по окремих позиціях, оскільки не враховує повною мірою його функціонально-пла-

Техніко-економічні показники:
Будівельний об'єм 2370.12 м²
Площа забудови 213.13 м²
Загальна площа 579.06 м²
Жила площа 200.86 м²
Габаритні розміри 14.5x17.0 м

нання

а

нувальні вимоги та естетичні уподобання;

– жоден із проектів не задовольняє замовника за архітектурно-образним трактуванням повною мірою.

Проект, що повністю задовольнив би замовника, повинен мати:

1. Конструктивну планувальну схему площ ~ 12x12 м із внутрішньою несучою стіною та скатною черепичною покрівлею (без заломів і зайвих перетинів);

2. Будинок має бути триповерховий з цокольним і мансардним поверхами, з відокремленою сходовою кліткою. На першому поверсі розміщуються приймальня, кабінет, кухня, камінний зал; у цоколі – тренажерний зал з кімнатою відпочинку, сауною та допоміжними приміщеннями, а на мансардному поверсі – спальні приміщення із санітарними вузлами. На першому поверсі слід передбачити також відкриту терасу, яка з'єднується з камінним залом;

3. Архітектурно-художнє рішення має бути простим, з досить виразним акцентуванням головного фасаду.

Завдяки творчому діалогу "архітектор – замовник" проект було зроблено (рис. 8).

Його об'ємно-планувальне рішення базується на раціональній конструктивній схемі із середньою внутрішньою несучою стіною та різними прольотами – 5,7 і 6,3 м. Застосування різних прольотів дало можливість доцільно використати внутрішній об'єм, враховуючи групування малих і великих за розмірами приміщень з того чи іншого боку, скоротивши при цьому зайві витрати площі на забезпечення необхідних функціональних зв'язків. Центрально розміщений вхід до будинку веде до передпокою, який створює певну буферну зону між зовнішнім і внутрішнім простором. Він з'єднується з одного боку з просторим холом сходової клітки, з другого – із санвузлом. Хол, розташований у центральній частині будівлі, з'єднує між собою просторий камінний зал, кухню та кабінет. Кухня має безпосередній зв'язок з камінним залом (у

"Айвенго-369"

Рис. 6. У проекті "Айвенго-369" замовнику сподобалось використання еркеру для збагачення внутрішнього простору сходової клітки та пластики фасаду

План цокольного поверху | **План 1 поверху** | **План 2 поверху** | **План мансардного поверху**

Експлікація до планів проекту "Айвенго-369":

1. Тамбур 1.76 м²
2. Вітальня 17.95 м²
3. Комора 0.94 м²
4. Комора 1.17 м²
5. Санвузол 4.44 м²
6. Кухня 15.49 м²
7. Загальна кімната 31.42 м²
8. Бібліотека 12.48 м²
9. Зимовий сад 16.63 м²
10. Спальня 21.20 м²
11. Спальня 24.33 м²
12. Спальня 15.42 м²
13. Ванна 14.50 м²
14. Санвузол 5.09 м²
15. Коридор 7.16 м²
16. Жила кімната 21.44 м²
17. Жила кімната 19.96 м²
18. Жила кімната 13.31 м²
19. Ванна 13.31 м²
20. Коридор 4.98 м²
21. Гараж 45.98 м²
22. Кімната відпочинку 11.78 м²
23. Сауна 11.16 м²
24. Комора 14.24 м²
25. Комора 1.86 м²
26. Топкова 7,61 м²
27. Коридор 7.38 м²

Техніко-економічні показники:
Будівельний об'єм 1550.00 м²
Площа забудови 146.00 м²
Загальна площа 368.75м²
Жила площа 190.45м²
Габаритні розміри 10.46x12.98 м²

Рис. 7. У проекті "Еліта-960" замовником відзначений як найбільш виразний в архітектурно-художньому відношенні, з образним трактуванням архітектури

разі організації прийомів із фуршетами та іншими формами обслуговування гостей). Інтер'єр камінного залу поділено на зони, центральною з яких є зона святкових та урочистих подій, що збагачена широким еркером, вікна в якому запроектовані на низьких відмітках для посилення ефекту візуального поєднання із садом. Зона фуршетів має вихід на відкриту (літню) терасу, простір під якою використали для розміщення кімнати відпочинку, що поряд з тренажерним залом у цоколі будівлі.

Цокольну частину займають тренажерний зал із зоною відпочинку, сауною та санвузлами, топкова, кімнати для прання та прасування, майстерня.

Простір під сходовою кліткою на цокольному поверсі використано для комори, де зберігатиметься спортінвентар, а під ґанком – для господарчої комори.

На мансардному поверсі розміщено три спальні – одна для батьків, з гардеробом і санвузлами, та дві дитячі кімнати з відокремленими зонами для занять і окремим санвузлом.

Спальні мають безпосередній вихід на балкони, що зорієнтовані по-різному: батьківська – на внутрішній фасад, дитячі – на головний фасад.

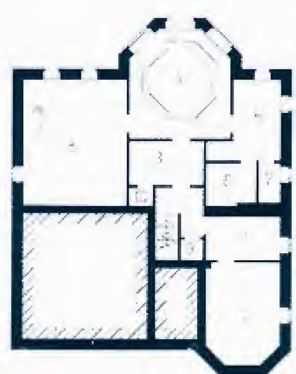
Таким чином, пластика трьох фасадів будинку збагачена еркерами та балконами, а четвертого – виступами відкритої тераси.

Завдяки розміщенню гребеня даху вздовж бокових фасадів візуально акцентуються головний і зворотний фасади.

Головний фасад прикрашають також парадні сходи (ґанок) та декоративні ліхтарі.

Жовтий колір облицювальної цегляної кладки із западаючими темними швами гармонійно поєднується з кольором червоно-жовтої черепиці та сірувато-жовтим кольором пісковику, яким облицьовуються цокольні частини будівлі. А весь цей теплокольоровий котедж контрастує на фоні рослинної зелені та небесної блакиті.

Прийняте рішення економічно обґрунтовано завдяки повному використанню простору під будинок, де розташовані приміщення цокольного поверху на загальній плиті-фундаменті та мансардного поверху, вмон-

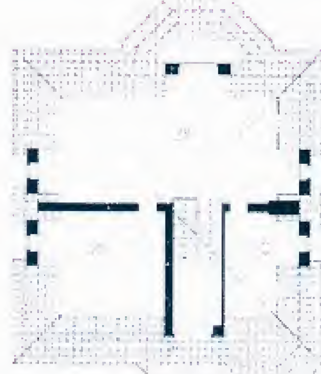
План цокольного поверху

План 1 поверху

План 2 поверху

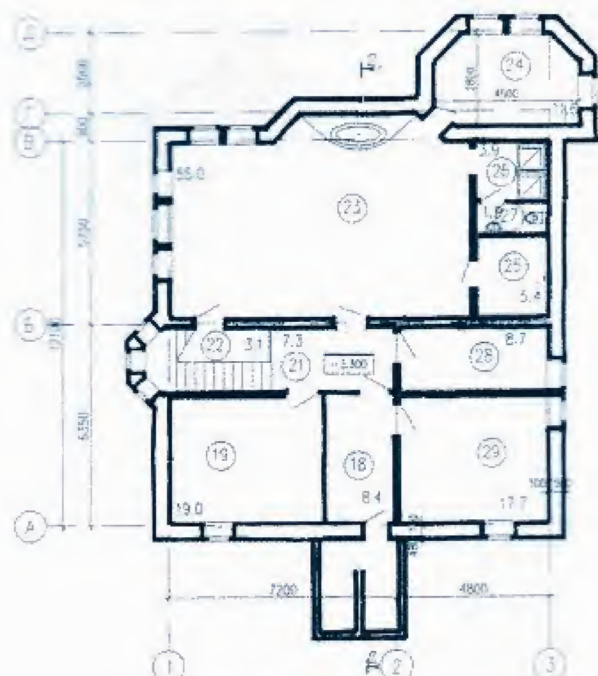
План мансардного поверху

Експлікація до планів проекту "Еліта-960":

1. Топкова 6.50 м²
2. Комора 13.50 м²
3. Гардеробна 8.00 м²
4. Басейн 21.50 м²
5. Душова кімната 8.00 м²
6. Сауна 4.00 м²
7. Санвузол 2.00 м²
8. Кімната відпочинку 25.20 м²
9. Комора 1.20 м²
10. Гардеробна 1.00 м²
11. Тамбур 2.60 м²
12. Вітальня 8.80 м²
13. Загальна кімната 54.80 м²
14. Жила кімната 14.50 м²
15. Кухня 9.50 м²
16. Гардеробна 4.00 м²
17. Санвузол 4.00 м²
18. Гараж 32.50 м²
19. Хол 7.10 м²
20. Бібліотека 32.50 м²
21. Коридор 7.80 м²
22. Спальна кімната 14.50 м²
23. Дитяча 30.00 м²
24. Спальна кімната 21.70 м²
25. Ванна 10.00 м²
26. Ванна 4,00 м²
27. Санвузол 4,00 м²
28. Студія 67,89 м²
29. Спальна кімната 32,95 м²
30. Спальна кімната 22,01 м²

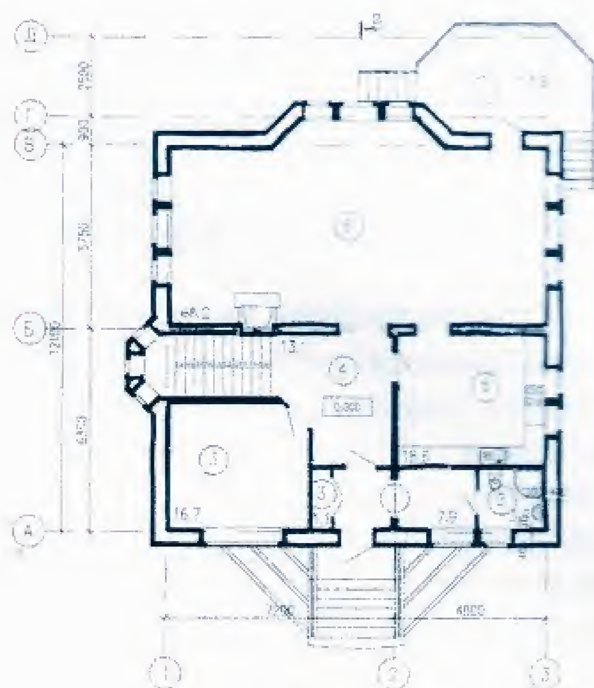
Техніко-економічні показники: ***Площа забудови 166,82 м²;*** ***Жила площа 190,72 м²;***
Будівельний об'єм 1650,40 м³; ***Загальна площа 459,43 м²;*** ***Габаритні розміри 13,0х16,0 м***

тованого в даховий простір так, що втрати функціонально невикористаних частин компенсуються скосами при висоті приміщень за межами 2 м. А пазухи, що утворилися, використовуються для комор та відповідного розміщення санітарних приладів у санвузлах. Невикористаною залишається тільки верхня частина даху. Мансарда порівняно зі схемою, де

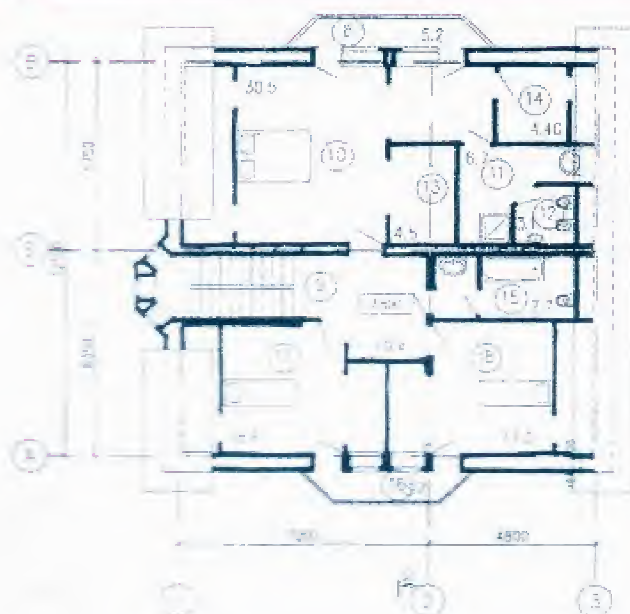

План цокольного поверху

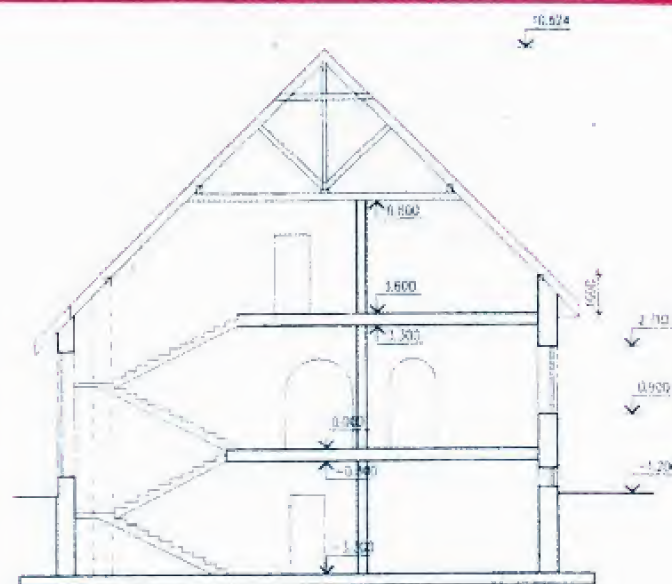
Рис. 8. Проект, що розроблено за вимогами замовника

План 1 поверху

План мансардного поверху

Розріз 1х1

Експлікація до планів проекту

Приміщення 1 поверху

1. Передпокій 9.0 м²
2. Санвузол 3.8 м²
3. Кабінет 15.2 м²
4. Хол-вітальня 13.1 м²
5. Кухня 18.6 м²
6. Камінний зал 68.2 м²
7. Тераса 19.8 м²

Приміщення мансардного поверху

8. Балкон 5.2 м²
9. Сходовий хол 10.4 м²
10. Спальня 30.5 м²
11. Душова 6.7 м²
12. Санвузол 3.1 м²
13. Гардеробна 4.5 м²
14. Гардеробна 4.4 м²
15. Ванна 7.7 м²
16. Балкон 3.7 м²
17. Спальня 16.6 м²

Приміщення підвалу

18. Прасувальня 8.4 м²
19. Комора (майстерня)
21. Хол 7.3 м²
22. Комора 3.1 м²
23. Тренажерний зал 55 м²
24. Кімната відпочинку 102 м²
25. Сауна 5.4 м²
26. Душова 3.9 м²
27. Санвузол 1.9 м²
28. Топкова 8.7 м²
29. Пральня 17.7 м²

заплановано повний поверх, на 17% економічніша лише за рахунок скорочення будівельного об'єму, а це не тільки витрати зайвих будівельних матеріалів, грошей на будівництво, а ще й витрати на утримання будинку (у першу чергу на опалення) і та ін.

У результаті активного та плідного діалогу "архітектор – замовник", їх творчої співпраці проект відповідає всім вимогам замовника*.

Г.І. Болотов,
канд. архітектури

* *Проекти на рис 1,2,4,5 і 7 розроблені в інституті "УкрНДІпроцивільсільбуд", журнал "Особняк", 2002 рік, №4*

Доцільність – головна мета реко

Практика свідчить, що при реконструкції житла необхідно дуже ретельно обгрунтовувати остаточне рішення, бо від його правильності та глибини проробки залежать загальні витрати не тільки на будівництво, а й на експлуатацію. І, в решті решт, термін усього процесу реконструкції визначається саме на первинній стадії – прийняття головних рішень. На превеликий жаль, у більшості випадків замовник ігнорує поради фахівців і лише після того, як його хибне рішення матеріалізоване (в кращому разі частково), приходить до розуміння детальної проробки кожного кроку реконструкції. Сказати, що реконструкція – це складна справа, недостатньо, це – архіскладно. Недарма ж у нормативних показниках на ускладнення при реконструкції закладається в проекті збільшуючий коефіцієнт (1,2 рази). Та й фахівці часто уникають реконструкції, бо на своєму досвіді переконалися в її складності і непередбаченості багатьох чинників, які, як правило, виникають не на початку, а в процесі будівництва (наприклад, прихована руйнація конструкцій, нові вимоги замовника, що кардинально змінюють попередні проробки, тощо).

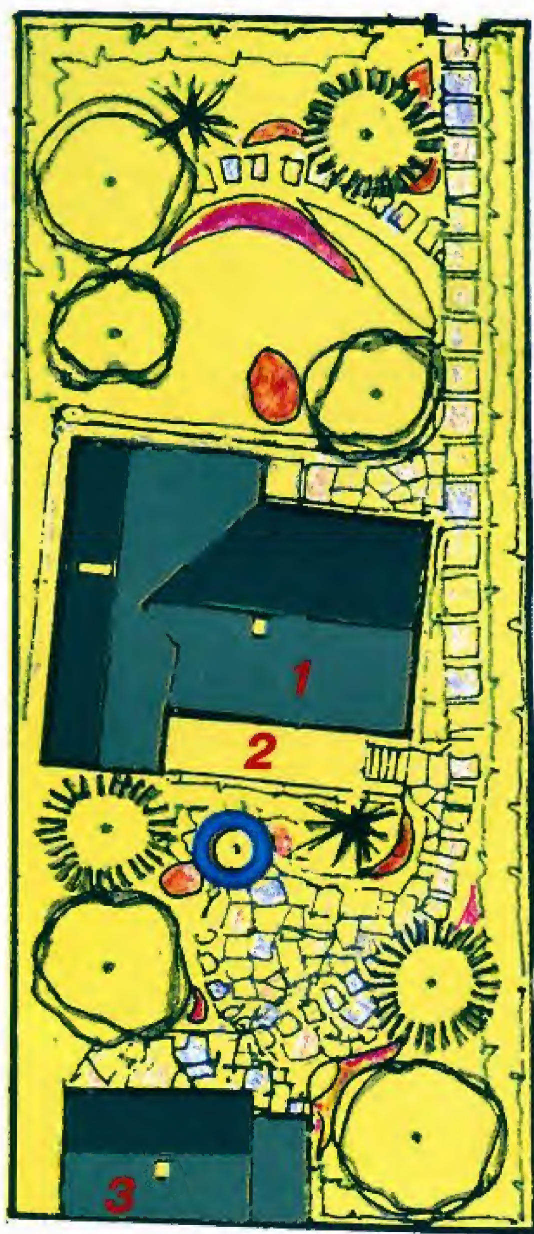

Рис. 1 Розміщення будинку на земельній ділянці: 1 – жилий будинок; 2 – господарські будівлі; 3 – тераса

Головний фасад після реконструкції

Головне, на першому етапі замовник має чітко визначити свої наміри та вимоги щодо кінцевого результату: які приміщення і де він бажає розмістити в будівлі, як вони мають бути взаємопов'язані між собою, який архітектурний образ споруди міститься в його уяві, продумати розміщення сходів (якщо будова має кілька поверхів), характер інтер'єрного простору і таке інше.

Далі, необхідно ретельно вивчити розміщення існуючої споруди, її конструктивні особливості, технічний стан будови і, в першу чергу, фундаментів, стін, перекриттів.

Оцінивши ситуацію, приступають до поєднання побажань замовника з архітектурними та технічними можливостями прибудови, надбудови, створення єдиного організму, в якому доцільно, гармонійно поєднується існуюча частина споруди з новою.

Усе це краще пояснювати на якомусь прикладі, бо кожна реконструкція – це дуже конкретне рішення, яке відповідає тим умовам і вимогам, що присутні саме в цьому випадку.

Описаний далі жилий будинок розміщено в середині земельної ділянки, ширина якої близько 17 м, а довжина – приблизно 40 м, тобто розділяє ділянку на дві майже однакові частини (рис. 1). Це дає змогу дуже чітко і виразно організувати в першій частині парадну (представницьку) зону, відкриту до вулиці, з відповідним благоустроєм та озелененням, а в другій – господарську, відокремлену, інтимну та комфортну. Але таке розташування створює нез-

Боковий фасад

струкції

ручності, бо розриває господарську частину з вулицею. Відсутність безпосереднього під'їзду до будинку ускладнює будівельний процес, зокрема доставку матеріалів і будівельних конструкцій.

Існуюча одноповерхова житлова будівля складається з двох частин: каркасної дерев'яної (8 х 7,5), яка обкладена цеглою, та цегляної, прибудованої пізніше (4 х 9). Технічний стан конструкції – задовільний.

Замовник висловив бажання розширити існуючий склад приміщень (на три спальні кімнати) і модернізувати санвузли, створити велику загальну кімнату та виразну архітектуру споруди. Втілення цих побажань може бути здійснено кількома шляхами:

1) прибудови до першої (меншої за розмірами) частини будинку ;

2) надбудови обох частин будівлі;

3) надбудови однієї з частин будівлі.

Розширення будинку (на чотири - п'ять метрів) призведе до:

- затемніння середньої частини (порушення норм інсоляції);
- реконструкції даху.

Надбудова обох частин будинку потребує:

- посилення фундаментів;
- посилення каркасної (дерев'яної) частини будівлі;
- повне розбирання даху.

Порівняння варіантів реконструкції виявило, що завдяки недоцільності руйнації чи суттєвої переробки дерев'яної частини (як посилення фундаментів, каркасу, розбирання та реконструкції даху, який саме перед цим був поновлений і покритий металевою черепицею) відпадають перший та другий варіанти.

Залишається варіант надбудови тільки цегляної частини будівлі з посиленням фундаментів та часткової реконструкції поновленого даху (в місцях примикання того, що проектується). Таке рішення дозволяє додати дві спальні кімнати з відокремленим санвузлом на другому поверсі та ще одну спальню на першому, завдяки переплануванню і перенесенню входу в будинок з прибудованої раніше дворової частини у фасадну (рис 2).

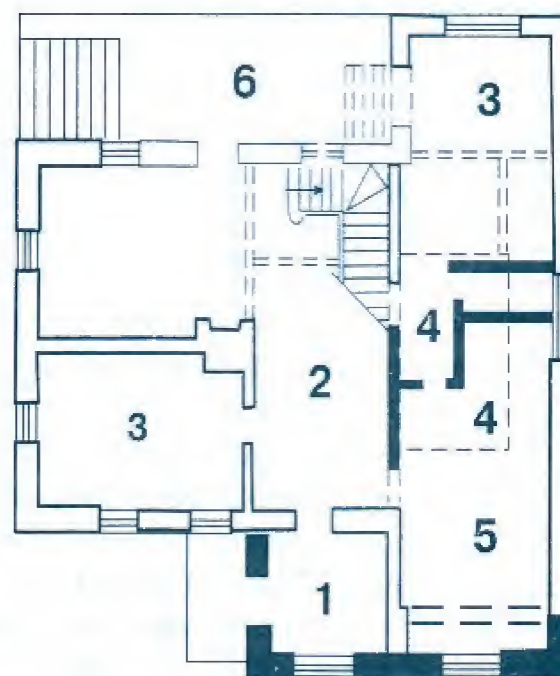
Таким чином, завдяки переплануванню і надбудові, створено нове просторове середовище сучасного типу, де загальна кімната є центром спілкування родини і має, так би мовити, транзитну зону, крізь яку здійснюється зв'язок між всіма кімнатами будинку, і тиху зону, де можна відпочити, почитати книжку, газету за кавою чи подивитися телевізійну передачу тощо. З цієї зони передбачено вихід на терасу, яка в теплий період року також стає продовженням зони відпочинку.

Вхід у будинок здійснюється крізь досить просторовий тамбур, в якому передбачено розміщення роздягальних шафів-купе і необхідних аксесуарів.

Кухня розширена за для того, щоб тут можна було комфортно пообідати всією родиною. Крім двох спальних кімнат на другому поверсі для чоловічої частини родини на першому передбачено ще дві спальні для жінок.

Високий рівень комфортності житла досягнуто і завдяки обладнанню сучасними пристроями трьох санвузлів, два з яких розміщені на першому поверсі, а один – на другому.

Особливу увагу при розробці проекту було приділено сходам, які повинні не тільки зручно з'єднати поверхи (без зайвих втрат площ і об'єму), а й збагатити інтер'єрний простір першого поверху загальної кімнати.

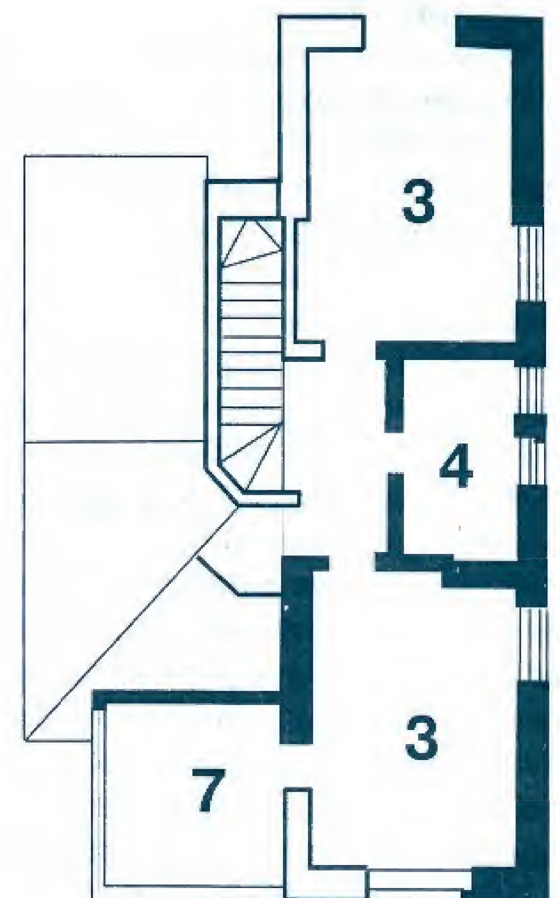

Рис.2. Плани першого поверху (ліворуч) і мансарди (праворуч) 1 – передпокій;2 – загальна кімната; 3 – спальні кімнати; 4 – санвузли; 5 – кухня; 6 – тераса; 7 – майстерня

Вочевидь, що для кращого використання будівельного об'єму другого поверху сходи мають привести саме до його середини, що дає можливість створити компактну мікробуферну зону – коридорчик, який з'єднує спальні кімнати й санвузли. Крім того, розміщення виходу на другий поверх у середині будинку дозволяє не руйнувати існуючий дах у цій частині, а тільки перенести затяжні елементи кроків. Виходячи з цього і приймаючи до уваги, що висоту присхідця доцільно робити для робочих сходів не більше за 17 см, добжина сходів займає не тільки весь простінок, а й ще частину примикаючої стіни, тобто сходи мають дві поворотні площадки, а перший марш розміщений під прямим кутом до основного (рис. 2). Така схема розташування сходів дозволяє збагатити внутрішній простір загальної кімнати, в центрі якої передбачено камін.

Для досягнення необхідної надійності та міцності будівлі, як виявили обстеження фундаментів в частині, що надбудовується, їх посилено своєрідними пунктирними вставками через кожні два метри.

Багато клопоту завдав підвал висотою 3 м, який займає середину надбудованої частини, що саме й призвело до ускладнення конструктивного рішення – створено металевий каркас, колони якого спираються на розміщений в підвалі фундамент і перерозподіляють зусилля від вищерозміщених конструкцій, перегородок і частини перекриття.

Для надання більшої архітектурно-художньої виразності будинку з боку головного фасаду вирівняно

фронт забудови тамбура з надбудованою частиною, а також об'єднані структури покрівлі, яка разом з існуючою, поновленою частиною, формує єдине ціле.

З чотирьох запропонованих замовнику варіантів головного фасаду вибраний той, в якому додатково використовується внутрішній простір у надбудованій частині над тамбуром, де розміститься майстерня (рис. 2). Завдяки укрупненню та виділенню площі головного фасаду, що реконструюється, будівля набула більшої виразності, а введення окремих архітектурних оздоблюючих деталей (французького балкона, декоративних вставок і т. ін.) поліпшило зовнішній вигляд, естетичне враження (стор.8).

Багато зроблено також для забезпечення комфортних умов проживання: поліпшено тепловий захист утепленням існуючих стін, заміною застарілих вікон на сучасні металопластикові зі склопакетами. Утеплено перекриття і покрівлю застосуванням легких, теплозберігаючих природних матеріалів у надбудові (вапняка для огороджувальних конструкцій, штукатурки і т. ін.).

Крім того, при формуванні внутрішнього простору враховувалися біоенергетичні фактори, які сприяють створенню внутрішнього комфортного стану (пропорцій отворів, кімнат, застосування природних оздоблюючих матеріалів в інтер'єрному просторі – дерев'яної підлоги, сходів, шпалер, вбудованих меблів з деревини).

У цілому прийняття зваженого загального рішення та наступна його деталізація дали позитивний результат – замовник отримав доброякісний і комфортний будинок, що відповідає його потребам та смаку. Якби ж замовник звернувся до фахівців раніше, саме на першому етапі розробки (створення обгрунтованого ескізного проекту реконструкції), йому б не довелося сплачувати за свої помилки (зокрема, розробку даху оновленої частини і покрівлі) втратами часу, додатковими витратами грошей на будівельні матеріали й зарплатню будівельникам. Отже, думайте і робіть висновки.

Г.І. Болотов, канд. архітектури

Фундамент для сті

Які бувають фундаменти

Усякий, кому доводилося займатися будівництвом, розуміє важливість фундаменту – адже він, по-перше, тримає весь будинок, а по-друге, це єдина частина споруди, яку не можна згодом переробити.

Мабуть, сучасних самодіяльних будівельників аж ніяк не можна дорікати в легковажному ставленні до фундаменту, скоріше – навпаки. Пройдіть будь-яким дачним селищем – суспіль бетонні стрічкові фундаменти, навіть під легкими будиночками, більш того – під сарайчиками і тепличками. Адже якщо будинок побільше – під ним цокольний поверх із залізобетонних плит. Проте все повинно бути в міру, та й кожний ґрунт має свої переваги – в одному разі більш підхожі палі як фундамент, в іншому – стрічковий фундамент. А втім для легких будівель типу лазні масивний стрічковий фундамент явно надмірний.

Якщо ґрунт щільний і промерзає рівномірно, то невелику будівлю можна ставити на валуни, бетонні блоки або дерев'яні "стільці" ("стілець" – це окоренкова частина колоди діаметром 20-40 см, установлена на горизонтальний чурбак-лежень чи на хрестовину і скріплена з лежнем чи хрестовиною косинками), покладені прямо на землю. Проміжки між опорами залишають відкритими для провітрювання. Під будинком зручно зберігати запас пиломатеріалів, але тільки за умови, що підлога в будинку надійно утеплена.

У противному разі простір між опорами заповнюють дрібним камінням, боєм цегли і т.ін., потім обмазують глиною, розчином.

На схильних до осідання ґрунтах доводиться влаштовувати солідний фундамент, що закладається на 20-30 см нижче глибини промерзання – різної для різних районів нашої країни.

Проте утоплений нижче рівня промерзання ґрунту фундамент виправдує себе тільки для важких будівель.

Легкі ж будівлі мають вагу, недостатню для утримання фундаменту на місці: при замерзанні вода розширюється, ґрунт

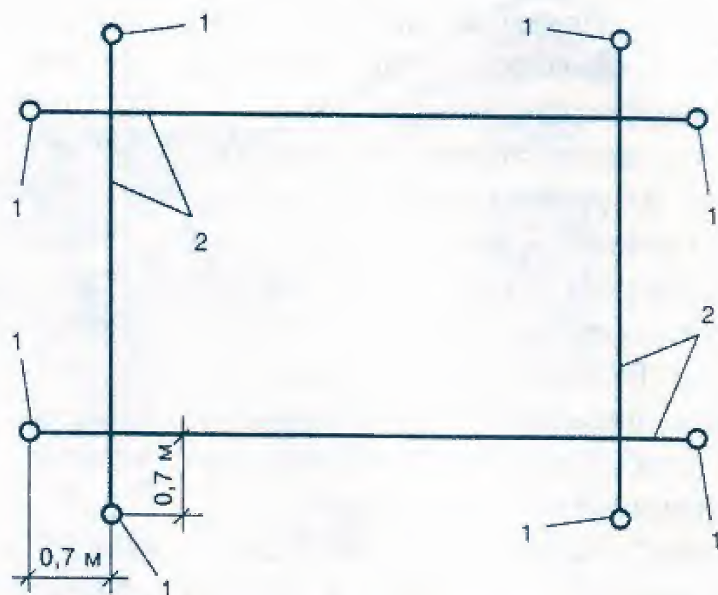

Рис. 1. Розмітка контуру під фундамент: 1 – кілочки; 2 – шнур-обноска

спучується і виштовхує фундамент з будинком уверх. Тому за малої ваги будівлі фундамент слід ізолювати від ґрунту протиспучними щитами чи оболонкою. Можна заповнити простір у траншеї чи ямі навколо стрічки фундаменту чи

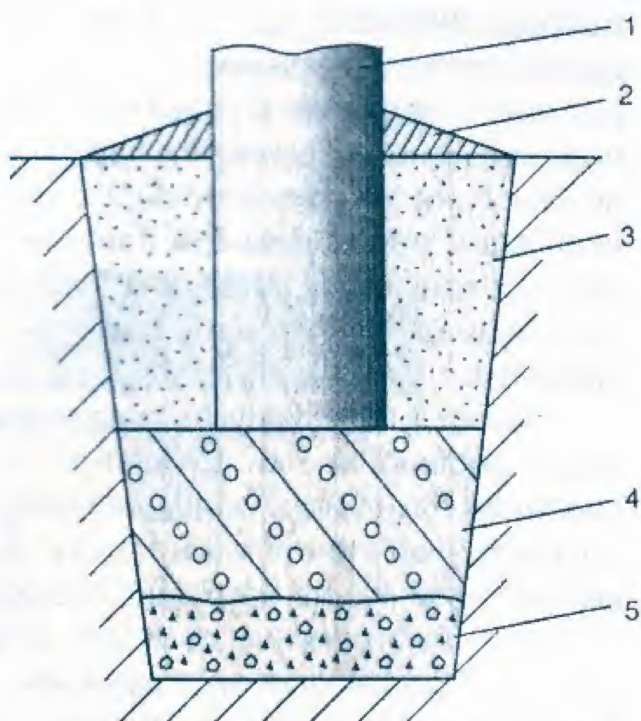

Рис. 2. Стовпчаста опора фундаменту: 1 – стовп; 2 – відмостка; 3 – піщана засипка; 4 – бетонна основа; 5 – утрамбований на дні котловану крупний мокрий пісок або гравій

і грубки

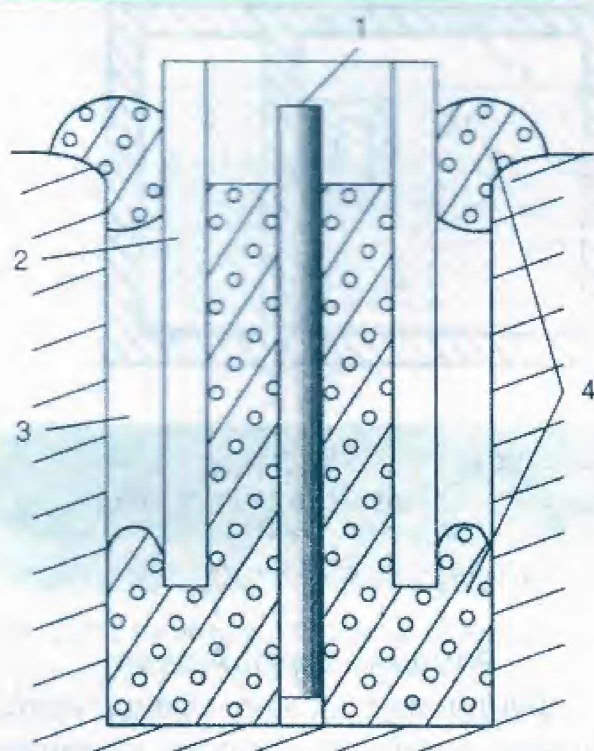

Рис. 3. Опори на палях: 1 – арматурний прут; 2 – азбоцементна труба; 3 – порожнина; 4 – бетонна суміш

палі піском, дрібним щебенем. Краще – обмазати фундамент солідолом, сумішшю відпрацьованої машинної олії із садовим варом (змішувати нагрітими). Цією обмазкою слід покрити фундамент на глибину не менш як 70% від глибини промерзання ґрунту.

Табл 1. Склад бетонного розчину залежно від рівня підґрунтових вод

Рівень підгрунтових вод	Співвідношення компонентів розчину			
	Цемент 100	Цемент 150	Вапняне тісто чи глина	Пісок
Нижче 3 м	1	–	0,5	5
1-3 м	1	–	0,3	3,5
До 1 м	–	0,5	–	2,5

Розпочинають фундаментні роботи з підготовки майданчика: зняти з нього дерен і розрівняти (спланувати).

Потім приступають до розмітки (рис. 1). За контуром майбутньої будівлі на кілочках натягують шнур-обноску так, як це показано на рисунку: щоб кілочки були винесені за контур.

Закінчивши розмітку, по контуру риють ями для стовпів на відстані 2-3 м один від одного (але обов'язково під чотирма кутами, під грубкою та в інших місцях підвищеного навантаження).

Стовпи можна робити з дерева, цегли, бетону, буту. Можна використовувати азбоцементні труби, заповнені бетоном. Дерев'яні стовпи чи "стільці" обмазують гарячим бітумом, гудроном. Опорою для дерев'яного стовпа може слугувати камінь, цегла, а також утрамбований шар щебеню чи бетонний корж. Найбільшому руйнуванню піддається частина дерев'яного стовпа біля поверхні землі, її краще по гарячій бітумній обмазці обгорнути рубероїдом або пергаміном. Для дерев'яного фундаменту беруть колоди з сосни, модрини, дуба. Стовп має виступати над рівнем ґрунту на 30-35 см. Звичайно на верхньому торці стовпа нарізують шип завдовжки 12-15 см, завширшки 7 см і заввишки 10-12 см, який входить у гніздо окладного вінця.

Конструкція стовпчастого фундаменту наведена на рис. 2.

Для спорудження пальової опори пробуріть ручним буром свердловини діаметром 240 мм, глибиною близько 1,5 м (на це знадобиться 20 хв), вставте в неї азбоцементну трубу діаметром 200 мм і залийте в неї на третину розчин.

Підніміть трубу трохи вверх, щоб суміш стікла і утворила розширену подушку, потім додайте бетонну суміш майже доверху і вставте арматурний прут (рис. 3). Через п'ять діб опора готова.

Порожній простір виключає виштовхування палі при промерзанні ґрунту.

Якщо опора фундаменту цегляна, бутова чи бетонна, варто потурбуватися про відповідність цементного розчину характеру ґрунту.

Те саме стосується і розчину для бетонної подушки в основі стовпа.

Можна застосовувати цемент більш вищої марки, але його необхідну кількість при цьому пропорційно зменшують (наприклад, цементу марки 200 потрібно брати в два рази менше, ніж цементу марки 100).

Верхні торці стовпів вирівнюють так, щоб вони лежали в одній горизонтальній площині. Для кутових стовпів можна скористатися водяним рівнем (рис. 4).

Водяний рівень спочатку кріплять дротом до двох стовпів, потім в одну з трубок заливають воду (можна підфарбовану), стежачи, щоб у шланг не потрапило повітря; шланг має бути укладений так, щоб не утворювалися вигнуті вгору дуги, де може збиратися повітря. Щоб переконатися у відсутності повітря, розгойдайте рівень, легенько дмучи в одну з трубок. Пам'ятайте, що при наявності повітря у шланзі рівень дає неправильні показання. Воду заливайте так, щоб рівень чітко проглядався нижче верхнього торця стовпів. Зробіть на стовпах добре помітні мітки за рівнем, потім відкладіть від землі на одному із стовпів нульову мітку. .

Виміртє відстань від нульової мітки до мітки рівня і позначте на другому стовпі таку саму відстань. Дерев'яні стовпи підріжте до необхідної висоти, бетонні чи цегляні наростіть.

Тепер можна між стовпами натягнути нитку за нульовим рівнем і перенести його на проміжні стовпи.

Після вирівнювання стовпів треба перевірити правильність гори-

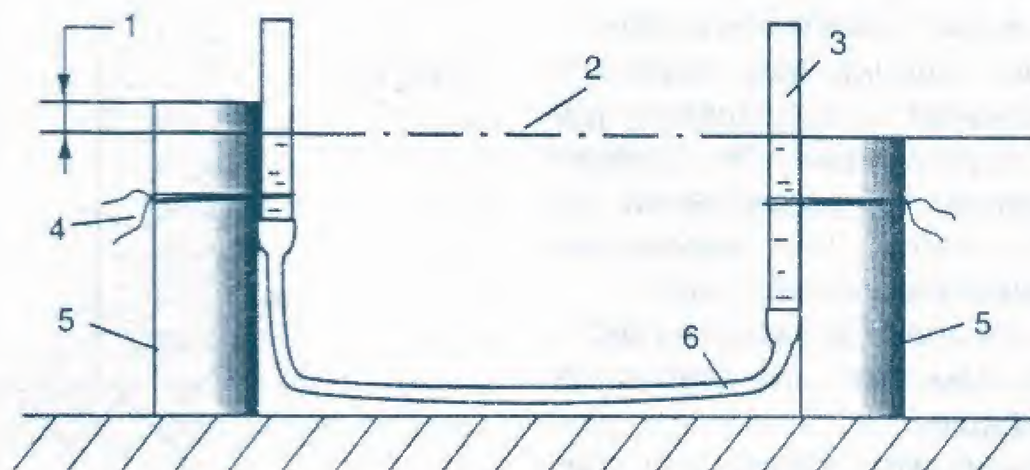

Рис. 4. Робота з водяним рівнем: 1 – перевищена трубка; 2 – рівень води; 3 – скляна трубка; 4 – кріплення з дроту; 5 – стовп; 6 – гумовий шланг

зонту з допомогою рівної дошки, покладеної на торці стовпів, і рівня.

Не забудьте перед зведенням стін укласти на опори зверху гідроізоляцію – два-три шари руберойду по гарячому бітуму.

Щодо фундаменту під грубку, то він не потрібний у двох випадках: якщо грубка легка, до 750 кг (чавунна чи цегляна у чверть цеглини), або якщо будинок має суцільний фундамент, на який і встановлюють основу грубки.

Загалом, хоча це й може здатися дивним, фундамент грубки не може бути зв'язаний з фундаментом будинку – будинок має своє осідання, особливо в перші роки після зведення, будинок іноді злегка нахиляється, "гуляє", грубка ж повинна стояти строго вертикально. Тому, щоб уникнути тріщин, розламів і т. ін., між фундаментами будинку та грубки має бути зазор не менш як 5 см, який засипають піском (рис. 5.).

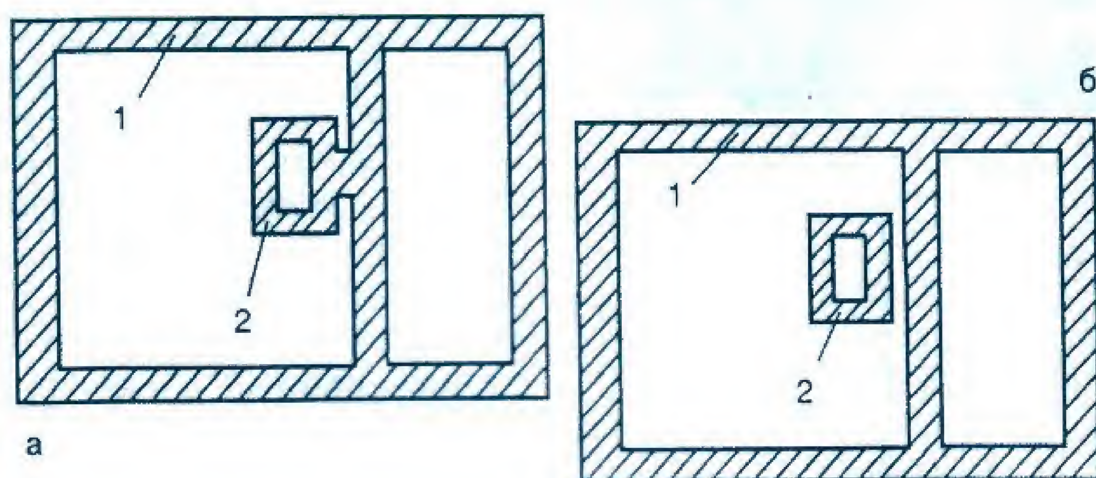

Рис. 5. Улаштування фундаменту під грубку: а – неправильно; б – правильно; 1 – стрічковий фундамент; 2 – фундамент під грубку

Перед тим як розповісти про влаштування фундаменту для важкої грубки, зазначимо, що сучасні способи будівництва дозволяють встановлювати прямо на підлогу не тільки легкі печі, а й досить важкі. При цьому потрібно, щоб підлога була досить міцною, лаги, дошки підлоги не повинні прогинатися, а зайву вагу брали на себе спеціальні опори-ряжі, влаштовані під лагами, аби ця зайва вага розподілялася на більшу площу підлоги за рахунок підсилюючих балок, плит і т. ін. Але необхідно, звичайно, прагнути за можливістю зменшити вагу такої грубки, не потовщувати без необхідності кладку, полегшувати димохід, використовувати легкий насадний димар (наприклад, з азбоцементної труби), утеплювати трубу не цегляною кладкою, а азбестом і т.ін.

Щодо вибору типу фундаменту, отут, як і при влаштуванні фундаменту для будинку, вам надається дві можливості: заглиблений (до міцного ґрунту, нижче за глибину промерзання) і незаглиблений, до піщаного шару, коли знімається тільки дерен (рослинний шар).

Тим, хто полюбляє копати глибоко, варто пам'ятати, що глибше не завжди краще.

Щоб вибрати оптимальну глибину і кращу конструкцію фундаменту, необхідно вивчити властивості й особливості залягання підгрунтових вод і самого ґрунту, що в умовах приватного будівництва навряд чи реально.

Але в цілому заглиблений фундамент більше зазнає впливу сезонних та інших процесів, що відбуваються у ґрунті.

Далі ми розповімо про два варіанти влаштування фундаменту для грубки. Вибирайте!

У будинках з глибоким підвалом фундамент кладуть до рівня його підлоги, а далі (для економії) установлюють ряж – дерев'яний зруб, заповнений піском, шлаком і т. ін.

Місце і розміри майданчика

Конфігурація фундаменту повторює обрис грубки, з тим чи іншим запасом на розміри, так що його площа трохи перевищує площу основи грубки. Центр фундаменту має припадати не на геометричний центр, а на центр ваги грубки. Наприклад, якщо димохід і насадна труба зсунуті вбік, то відповідно повинен переміститися і центр ваги грубки. Варто передбачити, щоб за всією висотою грубки, димоходу, димаря не розміщувалися балки, лаги, крокви, що несуть перегородки і т.ін.

Розчин і заповнювач

Фундамент можна облаштувати міцною добірною цеглою, каменем (бутом), готовим бетонним розчином. Для кладки варто використовувати в сирих ґрунтах цементний розчин, у сухих – вапняний і цементно-вапняний.

"Важкий" фундамент

Після того як ви розмітили місце під фундамент, вирийте котлован не менш як на глибину промерзання - до надійного ґрунту (рис. 6).

Дно котловану ретельно утрамбуйте, забезпечуючи його горизонтальність, потім втрамбуйте в нього шар щебінки. Можна приступати до бетонування, а за спрощеного способу можна нижню половину котловану заповнити шарами крупного добре змоченого й утрамбованого піску впереміж з шарами розчину з щебенем (рис. 7). Природно, розчину потрібно дати стужавіти, а потім укладати новий шар піску.

Далі можна викладати фундамент – аж до відмітки "чистої" підло-

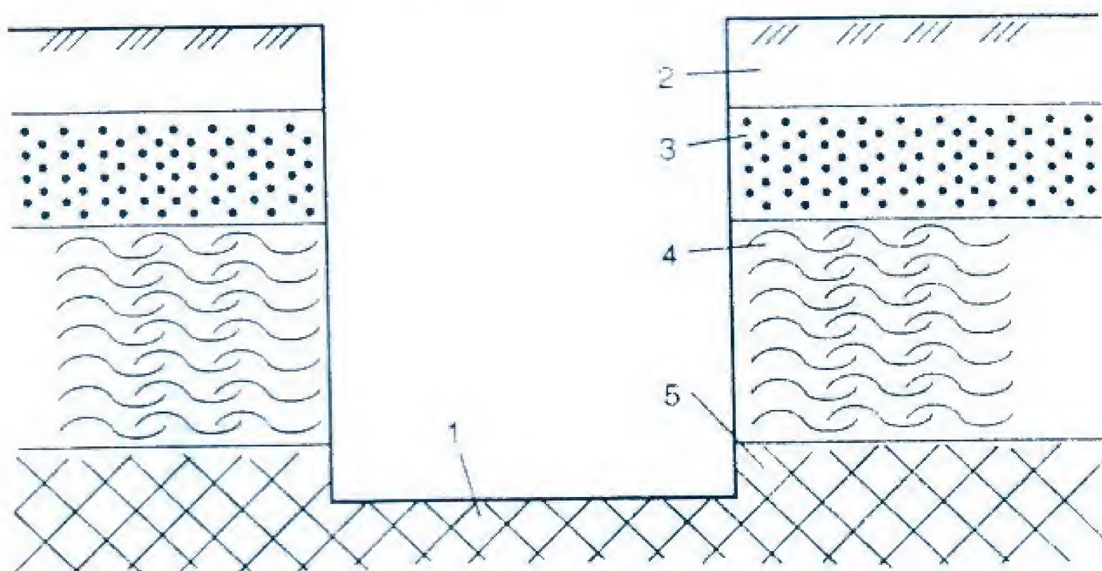

Рис. 6. Котлован під фундамент:
1 – тромбоване горизонтальне дно котловану;
2 – дерен; 3 – піщаний шар;
4 – "слабий грунт"; 5 – надійний грунт

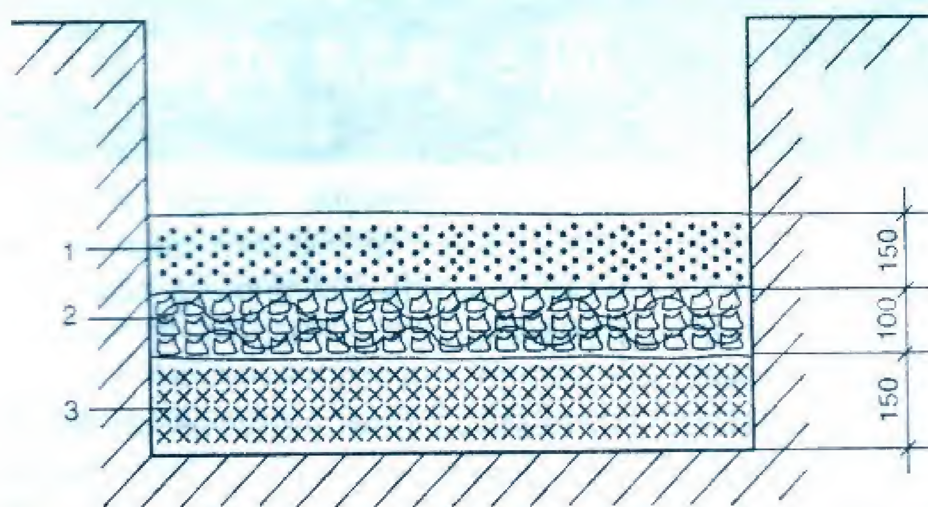

Рис. 7. Заповнення котловану (розміри у міліметрах): 1 – шар піску; 2 – шар бетону зі щебенем; 3 – шар крупного піску, добре змоченого й утрамбованого

ги. Для нижньої частини фундаменту опалубкою слугують стінки котловану, вище доведеться встановлювати опалубку.

Бетонувати слід шарами близько 20 см. Кожний шар викладають по периметру цеглинами або великим крупним бутом (кругляком) на густому розчині, потім заливають розчин шаром близько 10 см і занурюють у нього камені розміром не більше третини висоти шару заливки (до 7 см) із зазором не більше 4 см і дрібний щебінь, потім зверху знову доливають розчин, щоб покрити бут.

Можна обійтися без опалубки, а викласти по зовнішньому контуру фундаменту цеглини на густому розчині з ретельною перев'язкою швів.

У цегляний короб наливають рідкий цементний розчин, укладають суцільним шаром каміння різних розмірів, заливають їх розчином, викладають наступний шар каміння і т. д.

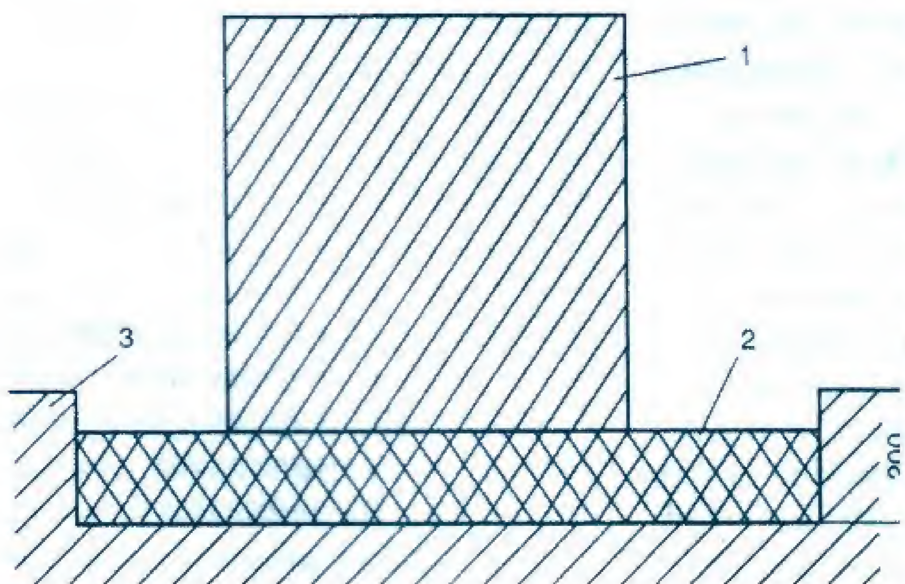

Рис. 8. "Легкий" фундамент під грубку: 1 – фундамент; 2 –залізобетонна плита; 3 – дерен

Кожний ряд варто перевіряти на горизонтальність правилом (довгою лінійкою), на якому встановлюють рівень (ватерпас). У разі необхідності розчином вирівнюють поверхню, домагаючись горизонтальності.

Кладку фундаменту ведуть до висоти, що на 14 см не доходить до рівня чистої підлоги (два ряди кладки в півцеглини), залишаючи місце для верхньої частини фундаменту.

"Легкий" фундамент

У даному випадку відмінність полягає у тому, що, розмітивши майданчик під фундамент, зривають тільки дерен – до піщаного шару, близько 20 см. Але оскільки під піщаним шаром розміщуються "слабкі", схильні до осідання ґрунти, необхідно знизити тиск на ґрунт – приблизно до 1 кг/см². Тому відривають майданчик більшої площі, аніж потрібно для фундаменту, й укладають на неї залізобетонну плиту (чи виготовляють на місці). Щоб розрахувати необхідну площу плити, потрібно знати повну вагу фундаменту, грубки, димоходу та димаря, а також вагу самої плити, яку можна встановити за даними табл. 2, потім шляхом добору обчислити площу плити.

Як правило, достатньо виготовити плиту площею не більш як 2,5-3 м².

Щоб виготовити плиту самому, необхідно у відкритий котлован, утрамбувавши і вирівнявши його дно, установити опалубку, залити розчин із щебенем на висоту 6-7 см, укласти арматурну сітку чи арматурний пруток (вздовж і впоперек, з кроком 15-20 см, з перев'язкою вузлів дротом) і знову залити до необхідної висоти розчином із щебенем. Вирівняти й вигладити за рівнем із правилом поверхню плити, додаючи розчин.

Далі викладається в опалубці фундамент необхідних розмірів і конфігурацій (рис. 8). Центр ваги грубки має припадати на середину залізобетонної плити.

Розрахунок показує, що при виготовленні "легкого" фундаменту на залізобетонній плиті заощаджується близько 1,5 м³ бетону.

Табл. 2. Вага залізобетонної плити

Товщина плити 12 см					
Площа, м² Вага, кг	1 240	1,5 360	2 480	2,5 600	3 720
Товщина плити 15 см					
Площа, м² Вага, кг	1 300	1,5 450	2 600	2,5 750	3 900

Щільні ґрунти (глинисті, піщані і т.д.), що містять не занадто багато вологи, служать надійною підставою для пристрою фундаменту.

Насипні ґрунти – пухкі і неоднорідні, тому їх необхідно ретельно ущільнити важким трамбуванням чи вибрати з котловану під фундамент.

Верхня частина фундаменту

Її доводять до позначки чистої підлоги або заливанням цементно-піщаного (1:3) розчину, або викладаючи два ряди добірної цегли з перев'язкою.

Потім майданчик піднімають на 2 см шаром розчину й ретельно вирівнюють і вигладжують, а через 7-8 днів укладають 2-3 шари руберойду з невеликим напуском. Можна укладати руберойд на мастику. По руберойду й викреслюють крейдою контур першого ряду кладки грубки.

Ще раз про рем

Ремонт краще розпочати на початку весни. Основні роботи,як правило, будуть виконані до зими, заощаджуються гроші і на будматеріали (встигаєте до сезонного стрибка цін, що припадає, звичайно, на червень), забезпечується планомірна робота. Недоліки "зимового" ремонту пов'язані з неможливістю ефективного провітрювання кімнат при знижених температурах і т. д. При цьому безумовно, якщо є можливість, краще під час ремонту жити в іншому місці. По-перше, речі залишаться в нормальному стані, у першу чергу це стосується апаратури і дорогих меблів. По-друге, продовжується життя в нормальних умовах, а не в квартирі, де розмили стелі, зламали стіни, демонтували унітаз, у повітрі вітає гіпсовий пил, на кухні немає світла і т.д. По-третє, частина родин, що вирішили пережити ремонт у цій же квартирі, у результаті побутових безладь і суперечок розпадаються, так і не дочекавшись закінчення ремонту. По-четверте, значно скорочуються строки проведення ремонту – роботи можна вести паралельно в усіх кімнатах.

З чого ж почати ремонт? Як правило, спеціалісти рекомендують наступний порядок виконання ремонтних робіт. Для старих квартир – це в першу чергу демонтаж стін і перегородок, зняття покриття зі стін і стелі. У багатьох старих квартирах зберігся непоганий паркет. Врятувати його допоможе поліетиленова плівка, покрита зверху оргалітом, але у будь-якому разі паркет доведеться відновлювати після ремонту, тобто циклювати й покривати лаком. У разі покриття старого паркету лаком, його поверхня має бути сухою, чистою, без воску, мастики і старого лаку. Тому перед тим, як приступити до нанесення лаку, знімають шліфувальною машиною з грубою шкіркою старий лак. Потім паркет шліфують, далі покривають грунтовкою і, нарешті, лаком. Якщо паркет уже багато разів циклювали і товщина покриття зовсім маленька, то він може не "пережити" ще одну операцію по його відновленню. Купляючи паркет, спеціалісти радять обов'язково перевірити на демонстраційному щиті збіг паркетних планок, тобто чи входить гребінь у паз і як плотно. Гребінь має бути на 1 мм коротший за глибину паза і ні в якому разі не впиратися в задню стінку. Треба також перевірити так званий шар зносу. Це верхній шар паркетної планки від лицьової сторони до верхньої частини гребеня чи паза. Якщо він надто тонкий, то така паркетна підлога служитиме недовго. Для перевірки вологості в продавця має бути вологомір. Якщо його немає, то краще не ризикувати, бо паркет, укладений без витримування технології може спучитись. Допустима вологість деревини близько 9%. Укласти паркет можна по-різному: з кріпленням до основи – прямо на бетонну стяжку, на дерев'яну основу із стійкої до вологи фанери, відповідних плит, а також з недеревних гіпсоволокнистих листів високої міцності. Можливе укладання паркету без кріплення до основи. У такому випадку на бетонну основу кладуть звуко- й гідроізоляційну прокладку товщиною 2-3 мм, а зверху – паркет, який між собою склеюють спеціальним клеєм для паркету.

Догляд за паркетною підлогою

Паркет недоцільно протирати вологою ганчіркою, його чистять пилососом і протирають вологим віджатим поролоном. Найкраща температура для паркету – близько 20°, а вологість повітря – 55%. Шпильки дамських туфель, кігті собак, ніжки меблів без повстяних підставок – не для паркетної підлоги. Для догляду за паркетною підлогою існують спеціальні водовідштовхувальні пасти -– поліші. Останні утворюють захисну плівку на паркеті поверх лаку, що захищає його від стирання і надає йому блиску. Крім того, поліш не дає просочитися рідині в щілини між дошками. Також пил не липне до такої підлоги. Під ніжки столів, крісел, стільців треба класти спеціальні пластикові килимки. На ножки меблів наклеюють повстяні набойки.

Під час ремонту оселі часто використовують лінолеум. Однак через неправильну підготовку настилу для такої підлоги, помилки при наклеюванні ліноліуму покриття може набути непривабливого вигляду. Що ж рекомендують фахівці? Особливу увагу під час укладання лінолеуму треба надавати якості основи. Останьою для лінолеуму є, як правило, цементна стяжка. Її роблять з цементного розчину і піску товщиною 20-40 мм. Потім перевіряють двометровою лінійкою. Просвіти не повинні перевищувати 1 мм. Стяжка вважається придатною для укладання лінолеуму при її вологості 6-8%, що перевірять вологоміром. На практиці на основу кладуть промокашку, а зверху поліетиленову плівку. Якщо після 16 год папір буде вологим, укладати лінолеум не можна. Після висихання поверхню стяжки шліфують і очищають від пилу. Після покупки рулон лінолеуму витримують місяць – другий вертикально в сухому приміщенні, щоб він стабілізувався за розмірами. Кроять його спеціальними ножами із запасом 3-4 см в ширину на кожен стик. Шматки, що залишилися, зберігають. Полотна розміром на кімнату вкладають на основу насухо і притискують по периметру стін плінтусами. Стики в порогах краще за все підклеювати клеєм ПВА після старанної прирізки лінолеуму під лінійку. Зварюють лінолеум у домашніх умовах звичайним паяльником зі змінним жалом, зігнутим під кутом 90 град. Жало загострюють до 1-2 мм товщини, боки старанно шліфують для кращого ковзання між полотнищами. Під час зварювання жало паяльника вставляють між краями полотнищ і повільно проводять ним по стику. При цьому лінолеум розм'якне і стане клейким. Потім розігріті краї стикують руками. Для вирівнювання поверхню прокочують гарячим валиком. Щоб дві смуги добре лягли в стик, під основу лінолеуму кладуть скотч. Якщо під час укладання лінолеум у деяких місцях здувся, то місце здуття накривають щільним папером, а зверху кла-

НТ...

дуть мішечок з гарячим піском або гладять гарячою праскою. Потім на це місце кладуть вантаж. Якщо здуття ж все залишилось, у нього вводять шприцом такий самий розчинник, на якому була приготовлена мастика. Невеликі щілини і дрібні пошкодження можна закрити пастою. Її готують з 20 частин каніфолі, розчинених у 5 частинах винного спирту, 4 частин рицинової олії і фарби, підібраної під колір лінолеуму. Можна ще розчинити 1 частину каніфолі в 4 частинах скипидару і додати фарбу. Суміш старанно перемішують. Нею можна усунути дрібні пошкодження. Якщо лінолеум протерся, прилаштовують заплату. Для цього вирізають шматок лінолеуму з решток, що залишилися при укладанні нового, або його купляють, добравши за кольором. Лінолеум накладають на отвір, обводять олівцем. За лінією вирізають пошкоджений шматок і приклеюють заплату.

Ще одна із робіт – заміна (якщо вона запланована) віконних блоків і прилаштування віконних укосів і підвіконь. Це необхідно зробити відразу, тому що на наступних етапах бруд і пил – недопустимі, а при малярських роботах взагалі не можна відкривати вікна (недопустимі великі перепади температури й вологості). Після встановлення вікна і підвіконня відразу упаковують поліетиленовою плівкою, підвіконня вкривають ще й оргалітом (для запобігання подряпин).

Далі починають роботи з прокладання електропроводки. Її можна прокласти в стінах чи підлозі. Для електробезпечності і підвищення надійності проводку прокладають усередині металевих труб. Труба захищає проводку від зовнішнього ушкодження дрилем, а також дозволяє замінити її цілком, не розкриваючи стін і підлоги, протягнуши нову замість старої.

Малярські роботи виконують слідом за прокладанням електропроводки. Часто виникають помилки при паралельному проведенні робіт. Скажімо, забули прокласти один з кабелів, а маляри вже поштукатурили і вирівняли стіни. Тому місця розташування вимикачів і розеток, їхня кількість мають бути заздалегідь продумані. Звичайно, схема розведення електропроводки входить до складу дизайну-проекту, якщо такий наявний. Навіть, якщо робите ремонт самі чи запросили знайомого фахівця, у будь-якому випадку варто накреслити схему електропроводки, де в стінах проходитиме схована проводка. Система в майбутньому має бути готова до обслуговування в разі відмови. Крім електропроводки (220 В) прокладають телефонний і телевізійний кабелі. Силовий кабель не слід прокладати разом з телефонним і антенним, щоб уникнути наведень і перешкод. Особливо тонкий момент зв'язаний із прокладкою телевізійного кабелю. Часто, для того щоб встановити у квартирі два (чи три) телевізори, "надійно припаюють" паралельно другий кабель, тим самим, знижуючи опір кабелю. У результаті якість зображення сильно погіршується, з'являється "сніг" на екрані, не приймається ряд програм і т. ін. Щоб уникнути цього, треба запрошувати фахівця зі спеціальним устаткуванням, що б він виміряв рівень сигналу і встановив підсилювачі або фільтри.

Малярські роботи забирають найбільше часу, тому їх виконують по можливості паралельно в усіх приміщеннях. Дуже важливо, щоб кожний шар штукатурки, що накладають (чи шпаклівки при фінішній обробці), повністю висох, перш ніж продовжувати роботу. Інакше стіни і стеля будуть нерівні і з перекосами.

Роботи в санвузлі й на кухні починають паралельно з малярськими роботами. Так звані "брудні" роботи краще зробити в першу чергу й одночасно. Проводять зварні роботи, розведення труб відповідно до плану розміщення сантехніки. Готують підводку під радіатори опалення, встановлюють крани і кронштейни, самі радіатори не встановлюють. Електропроводка в санвузлі обов'язково повинна мати заземлення. Якщо в будинку не передбачене розведення "землі", провід заземлення можна підключити до корпусу стандартного щитка, де встановлений електричний лічильник. Далі встановлюють ванну, потім вирівнюють стіни і укладають плитку на стіни. Наступним етапом монтують стелю й укладають плитку на підлогу. В останню чергу встановлюють інші сантехнічні пристрої, змішувачі й аксесуари.

По закінченні прокладання електропроводки, встановлення підрозетників і розпаювальних коробок здійснюють контроль напруги на всіх точках. Кінці проводки ізолюють і вкладають у підрозетники. На цьому етапі розетки і вимикачі не встановлюють, щоб зберегти їхній товарний вигляд. Паралельно йде фінішне шпаклювання стін. Для точного контролю за висиханням шару штукатурки (шпаклівки) застосовують вологоміри – спеціальні прилади, що вимірюють вологість матеріалу.

Наступний етап – стяжка підлоги. Її можна виконувати звичайною цементно-піщаної сумішшю. Перевага простої суміші – дешевизна, недолік – її важко вирівняти і час остаточного висихання стяжки становить 40 днів. Тільки після цього можна проводити наступний етап робіт з підлогою, тобто термін досить великий. Наливні підлоги, що самовирівнюються – дорожчі, але вирівнювання відбувається майже "автоматично", тобто заливається рідкий розчин суміші, що розтікається і дає горизонтальну поверхню. Період остаточного висихання – 15 днів, тобто значний виграш у часі. Систему "тепла підлога" встановлюють у стяжку. ***Як зробити водяне (низькотемпературне) опалення підлоги наведено в журналі "Наш дім", № 3, 4 за 2003 рік.***

Слідом за стяжкою припасовують дверні коробки і двері. При встановленні дверей враховують товщину майбутнього підлогового покриття. Двері можна зняти з петель і забрати на час ремонту чи упакувати в поліетиленову плівку, щоб захистити від ушкоджень. Паралельно може бути пофарбована стеля і покладена плитка в тих приміщеннях, де це заплановано. Укладають плитку тільки на стяжку, що добре висохла.

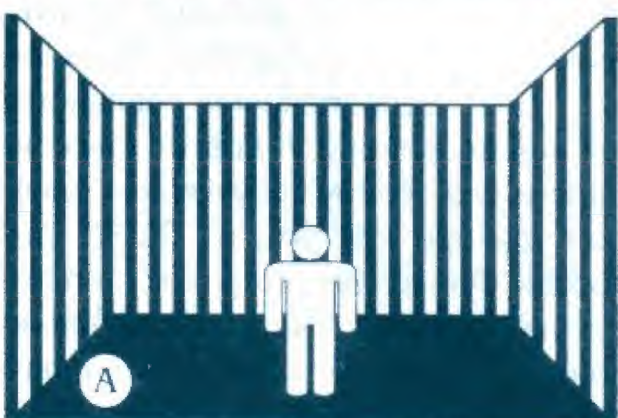
Завершення роботи з підлогою залежить від запланованого покриття. У більшості випадків (якщо тільки фінішним покриттям не є плитка) стяжку покривають бітумною мастикою й укладають фанерні листи, прикріплюючи їх до підлоги саморізами. Для забезпечення щільного кріплення фанери і довгої служби підлоги без скрипу і спучування один лист фанери кріплять на 30-50 саморізів. Фанера дає додаткову тепло- і звукоізоляцію. Після завершення монтажу фанери можна наклеїти шпалери під фарбування.

У кімнатах, де фінішне покриття підлоги – ламінат, паркет чи паркетна дошка, у першу чергу наклеюють звичайні шпалери (не під фарбування). Потім монтують покриття.

Якщо фінішним покриттям підлоги є штучний паркет, то в першу чергу укладають паркет, циклюють і покривають одним шаром лаку. Після цього наклеюють звичайні шпалери, а потім паркет покривають іншими шарами лаку (залежно від якості паркету і лаку). Така послідовність зв'язана винятково з операцією циклювання, під час якої утворюється велика кількість пилу, що осаджується на навколишніх предметах, у тому числі й на стінах. Пил дуже їдкий і погано змивається, тому, щоб не зіпсувати шпалери, їх наклеюють після циклювання паркету. Щоб останній не набрав надлишкової вологи перед наклеюванням шпалерів, його покривають одним шаром лаку.

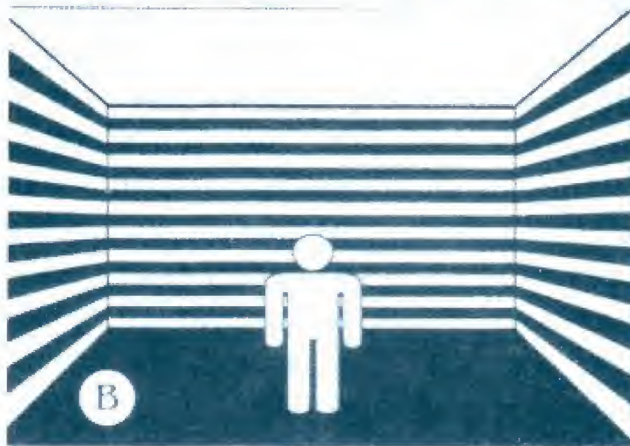
Обклеювання стін шпалерами не тільки поліпшує інтер'єр оселі, але й може візуально змінити розміри кімнати (рис. 1-5).

Є дуже багато видів шпалер. Традиційні і найбільш популярні - паперові гофровані. Дуплексні – складаються з двох шарів паперу, при тисненні яких утворюється глибокий стійкий рельєф, що зберігається і після їх наклеювання. Глянцева плівка, нанесена на них, дозволяє мити їх мильним розчином. Акрилові – складаються з паперу, покритого акриловим полімером, що створює рельєфний малюнок. Вінілові шпалери складаються з двох шарів: нижній – з міцного паперу, верхній – полівінілхлоридна плівка, що надає шпалерам підвищеної міцності. Вони стійкі до вологи, сонячного світла, не токсичні, мають великиий термін експлуатації (до 10 років). Є ще склошпалери. Основа їх – скляні волокна, сплетені у товсті нитки, що потім й утворюють полотна з різно-

1. Кімната виглядатиме дещо вищою, якщо на стіни наклеїти шпалери з вертикальними смугами

барвною структурою. Вони незаймисті, стійкі до дії мікроорганізмів і хімікатів, дуже міцні. Стіни перед наклеюванням склошпалер потрібно добре підготовити, вони мають бути чистими, сухими і рівними. Поверхню очищають від бруду, видаляють рештки старих шпалер, фарби, шпаклюють тріщини. Шпалери нарізають, як звичайні, з припуском 5-10 см. Спеціальний клей наносять валиком на стіну смугою в ширину по-

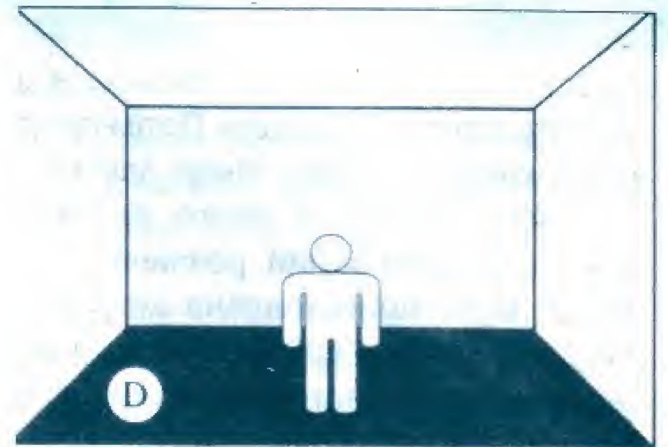
2. Стеля здаватиметься дещо нижчою, якщо смуги шпалер розміщені паралельно підлозі

лотна і на склотканину. Потім притискують полотно до стіни. При цьому обрізають краї на стиках з плінтусами, дверями і вікнами до того, як тканину покриють клеєм. Щоб отримати бездоганний напусток, склошпалери треба загинати по кутах і краях не менш як на 10 см

3. Невелика кімната виглядатиме дещо більшою, якщо на одну стіну наклеїти шпалери з великими узорами

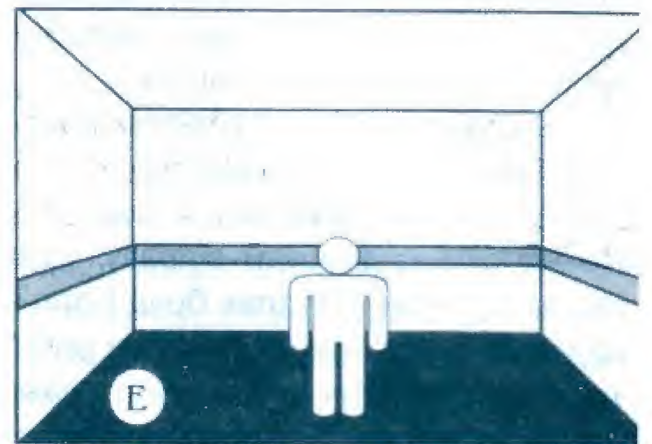
(у паперових – 3-5 см). Перед тим як розпочати фарбування стін, покритих склошпалерами, необхідно спочатку нанести на поверхню спеціальний клей, розбавлений водою, щоб фарба краще трималась. Наносити можна будь-яку фарбу. Після фарбування шпалери стають стійкими до води. Такі шпалери можна багатократно фарбувати. Вони менш чутливі порівняно з рельєфними друкованими, до под-

4. Кімната виглядатиме дещо просторнішою, якщо один із кольорів на стіні виділяється

разників і тому краще підходять для стін, що піддаються діям різного роду.

Проте в жилих кімнатах краще клеїти звичайні паперові шпалери, хоча вони й не довговічні, але вони "природні", дають можливість "диха-

5. Якщо надто висока стеля, можна наклеїти бордюр горизонтально, на відстані 2/3 від стелі

ти" стіні. Якщо ж вас сильно донімають шумливі сусіди, перед наклеюванням шпалер закрийте стіни плитами з мінеральної вати. Такі плити не тільки ловлять шум, а й є добрим утеплювачем оселі, що сьогодні актуально. На кухні й ванні спеціалісти не рекомендують використовувати шпалери з полівінілхлоридною плівкою. У теплому й вологому приміщенні вони виділяють шкідливі речовини, які можуть спричинювати алергію. Тут більш підходящими будуть шпалери, які можна мити, на паперовій основі – і практично, і гігієнічно.

Основні роботи після цього можна вважати завершеними. Залишилося встановити плінтуси, декоративні елементи, вимикачі й розетки, карнизи, навішати двері, лиштви тощо.

П.П. Падіковий

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ! НЕ ЗАБУДЬТЕ ПЕРЕДПЛАТИТИ "НАШ ДІМ" НА 2004 РІК!

Чому все більше сімей цікавляться журналом "Наш дім"?

Тому що:

1. Багато сімей прагнуть здійснення своєї заповітної мрії – мати власний дім. А саме в цьому журналі даються поради щодо будівництва і облаштування омріяної власної оселі. Так, тільки в 2001 році тут представлено понад 30 проектів котеджів для приватних забудовників. У 2002 році їх наведено ще близько 40. Близько 40 проектів представлено у 2003 році. Цю традицію продовжимо і в 2004 році.

2. Тут є рубрики "Поради господині", "Поради господарю". Даються поради для дітей. Отже, ми – для ділової сім'ї.

3. Наші рекомендації по облаштуванню житла мають практичний характер. Запропоноване легко повторити в домашніх умовах. Ми також постійно подаємо цінні відомості про будівництво і

Ф СП 1

Міністерство зв'язку України

АБОНЕМЕНТ На газету / журнал **74453** (індекс видання)

НАШ ДІМ
(найменування видання)

Кількість комплектів

на 19____ рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куди ________ (поштовий індекс) ________ (адреса)

Кому ________ (прізвище, ініціали)

ДОСТАВОЧНА КАРТКА

ПВ | місце | літер

На газету / журнал **74453** (індекс видання)

НАШ ДІМ
(найменування видання)

Вартість	передплата	__крб. __коп.	Кількість комплектів	
	переадресув.	__крб. __коп.		

на 19____ рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

(код передплатника)

поштовий індекс

код вулиці

місто
село
обл.
р-н
вул.

буд. | корп. | кв. | прізвище

Ремонт дерев'яних сходів

У результаті застосування для побудови сходів невідповідної деревини (сукуватої, низької якості), а також внаслідок неправильної експлуатації сходи та косоури сходів часто зазнають пошкоджень. Сходи та косоури, що тріснули, є небезпечними для мешканців, особливо для дітей та літніх людей. При побудові сходів з вологої деревини через деякий час вони розсихаються, косоури відходять. У цих випадках необхідно негайно виправити помічені пошкодження. Якщо у дерев'яній сходинці з'явиться тріщина, то сходинку слід замінити новою. Склеювання або збиття цвяхами сходинок, що тріснули, не усуває, а лише підвищує небезпеку для людей при користуванні сходами. У разі розходження косоурів сходів необхідно обидва косоури з'єднати сталевою стяжкою з різьбою на кінцях (рис. 1), встановивши не менше двох таких стяжок на одному марші (рис. 2). Дерев'яні сходинки та підсходинки слід вставляти у завчасно зроблені гнізда в косоурах. Проте, якщо таке з'єднання через значне пошкодження не забезпечує повної безпеки, то під сходинку слід закласти додаткові опорні підкладки (рис. 2). Якщо стояк загорожі вставлений у сходинку, то закріплюють останю вбиванням дерев'яного клину (рис. 4).

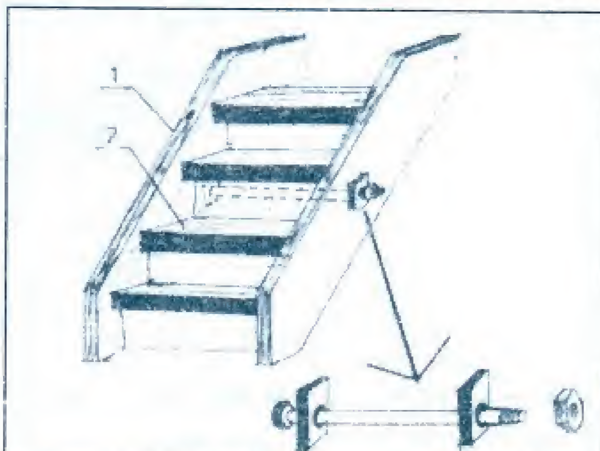

Рис. 1. Зміцнення дерев'яних сходів сталевими стяжками: 1 – косоур; 2 – сходинка

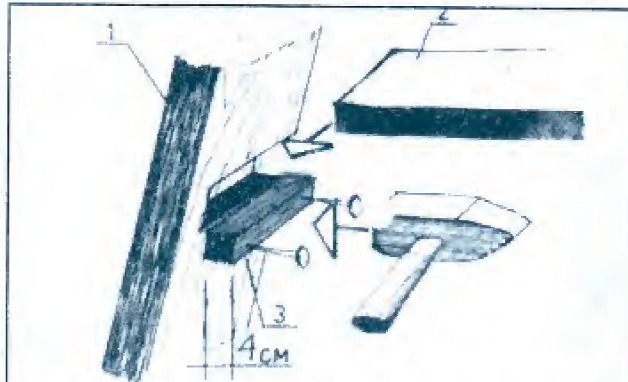

Рис. 2. Зміцнення сходинок дерев'яних сходів: 1 – косоур; 2 – сходинка; 3 – додаткова підкладка

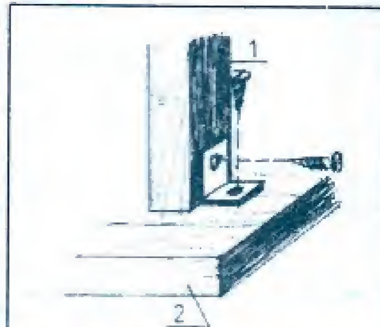

Рис. 3. Укріплення стояка загород сходів сталевим кутиком: 1 – стояк; 2 – клин; 3 – сходинка

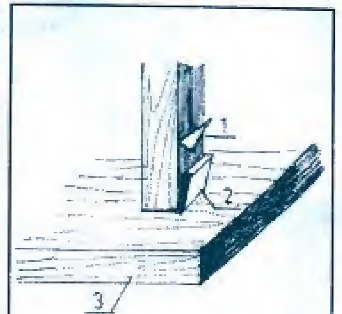

Рис. 4. Укріплення стояка загород сходів дерев'яним клином: 1 – стояк; 2 – клин; 3 – сходинка

Перед тим як вбити клин у зазор між стояком і сходинкою, слід промазати їх столярним клеєм.

Інші елементи сходів (поручень, що тріснув, зламані стояки загорожі) слід замінити новими.

Цегляне облицювання сходів

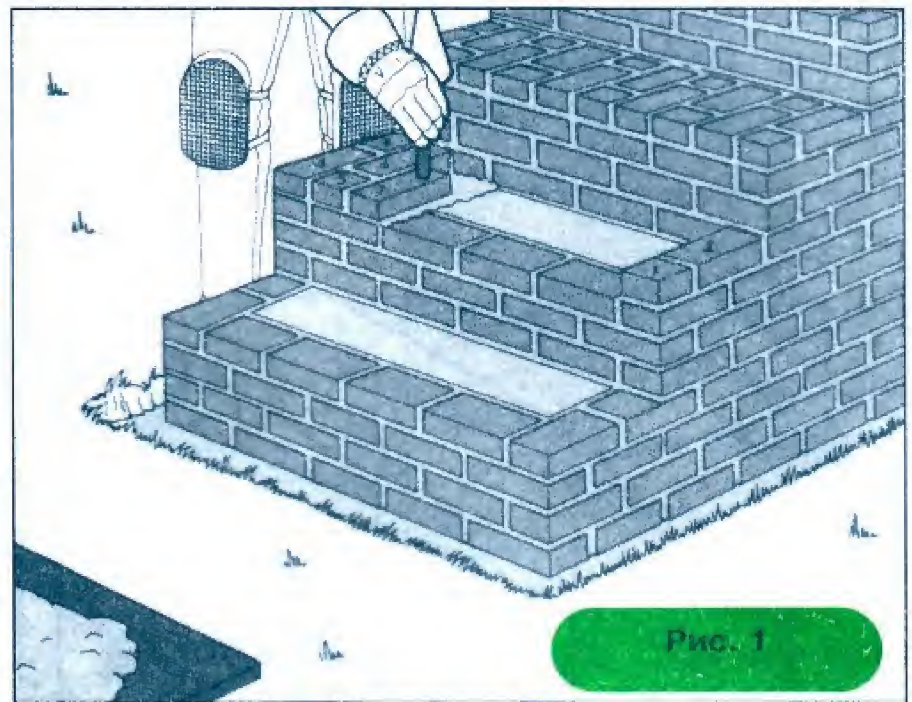
Цегла як лицювальний матеріал сходів може успішно замінити будівельну плитку, особливо якщо кладка за кольором і малюнком гармоніює з облицюванням внутрішнього дворика. Для сходинок можна спеціально виготовити цеглини з округлими гранями (що замінює запобіжне оковування кутів); з іншого боку, сходинки, облицьовані прямокутними блоками, що не нависають над нижньою сходинкою, зменшують небезпечність посковзнутися.

Якщо ви самі виготовляєте опалубку під сходи, скоригуйте її розміри в такий спосіб, щоб під час облицювання її стандартними цеглинами 215 x x 102,5 x 65 мм останні не довелося обрізати. Так само сплануйте висоту підсходинок, щоб вони прикривалися цілими цеглинами.

Незалежно від товщини облицювання нижня підсходинка виявиться вищою за інші. Щоб компенсувати це, при плануванні сходів нижню підсходинку роблять нижчою за інші на товщину лицювального матеріалу.

У будь-якому разі знадобиться додатково залити бетоном поріг навколо остова сходів шириною 150 і глибиною 300 мм – для опори цегляного облицювання з боків і спереду нижньої підсходинки. Обробіть поріг так, щоб поверхня його розташовувалася на 75 мм нижче від рівня ґрунту.

Оптимальним для цегляного облицювання сходів вважається розчин, змішаний у співвідношенні 1 частина цементу на 5-6 частин піску. Заміси робіть невеликі, розраховані не більш як на 30 хвилин роботи. У жарку погоду як цеглу, так і розчин перед кладкою варто зволожити. Температурні стики обладнують у місцях стикання площадки сходів з дверною коробкою і цегляним покриттям дворика з переднім і бічним облицюванням сходів.

Рис. 1

Облицювання вертикальних поверхонь сходів. Починаючи від центра, покладіть цеглини вздовж нижньої підсходинки так, щоб крайні виступали на ширину цеглини плюс 10 мм (для шару розчину). Продовжіть ряд з боків сходів, почавши кладку від нижньої сходинки. Якщо доведеться обрізати цеглини, їх розміщають біля стіни будинку. Почніть другий ряд, розмістивши дві цеглини по кутах, торцями до передньої панелі сходів. Заповніть цілими цеглинами простір з боку підсходинки і закінчіть ряд, зробивши кладку з боків. Заповніть ще два ряди, укладаючи цеглини по шаблону з перекриттям. Почніть п'ятий ряд, обклавши цеглинами кути другої сходинки так, щоб торці бічних виступали на ширину цеглини плюс 10 мм (для шару розчину) (рис. 1).Покладіть цеглини вздовж підсходинки і з боків сходів. Діючи описаним вище способом, облицюйте решту сходового прольоту. Якщо використовується стандартна цегла, першу підсходинку варто планувати на висоті трьох цеглин від рівня фундаменту, а решту - заввишки три цеглини кожну.

Рис. 2

Облицювання сходинок. Спочатку викладіть цеглинами площадку сходів. Облицювання сходинок розпочинайте з верхньої – щоб не забруднити поверхню плямами розчину і під час переходу до чергової сходинки не зашкодити новій кладці. Покладіть половинку цеглини в один з кутів сходинки і в стик до неї – цілу цеглину. У протилежному куті, навпаки, покладіть цілу цеглину, а в стик – половинку. Заповніть кладкою поверхню сходинки цілими цеглинами і половинками так, щоб стики розташовувалися у шаховому порядку (рис. 2). Шар розчину біля підсходинки має бути на 5 мм товщий, ніж у ребра сходинки – цим забезпечується необхідний похил для стікання води. У такий самий спосіб облицюйте решту сходинок.

Дачна грубка для зими

Не існує єдиної думки, яка грубка на дачних ділянках краща: металева чи цегляна. Прихильникам металевих грубок подобається, що їх можна просто й дешево встановити, а також те, що за їх допомогою можна швидко обігріти приміщення. До недоліків слід віднести підвищену пожежонебезпечність частої топки, така грубка швидко холоне.

Володарям цегляних грубок подобається, що тепло в них довго утримується (це зручно при постійному проживанні), а також обґрунтованість і довговічність конструкції.

При постійному проживанні в будинку пріоритет неодмінно за цегляними грубками. Металеві застосовують у лазнях або тимчасовому житлі, де необхідне короткочасне швидке прогрівання.

При проживанні на дачі в не дуже холодний час виграють власники цегляних грубок. Тії ж, хто взимку відвідують свою "фазенду" тільки по вихідних, частіше віддають перевагу металевій грубці.

Пропонується сполучити переваги обох грубок. На дачі, склавши цегляну грубку, виготовити для зими ще й металеву, котра легко "сусідствує" з будь-якою цегляною, що має плиту з конфорками (рис. 1). Установивши металеву грубку біля бічної стінки цегляної, трубу її слід вивести у конфорку, знизу підклавши необхідну кількість цеглин.

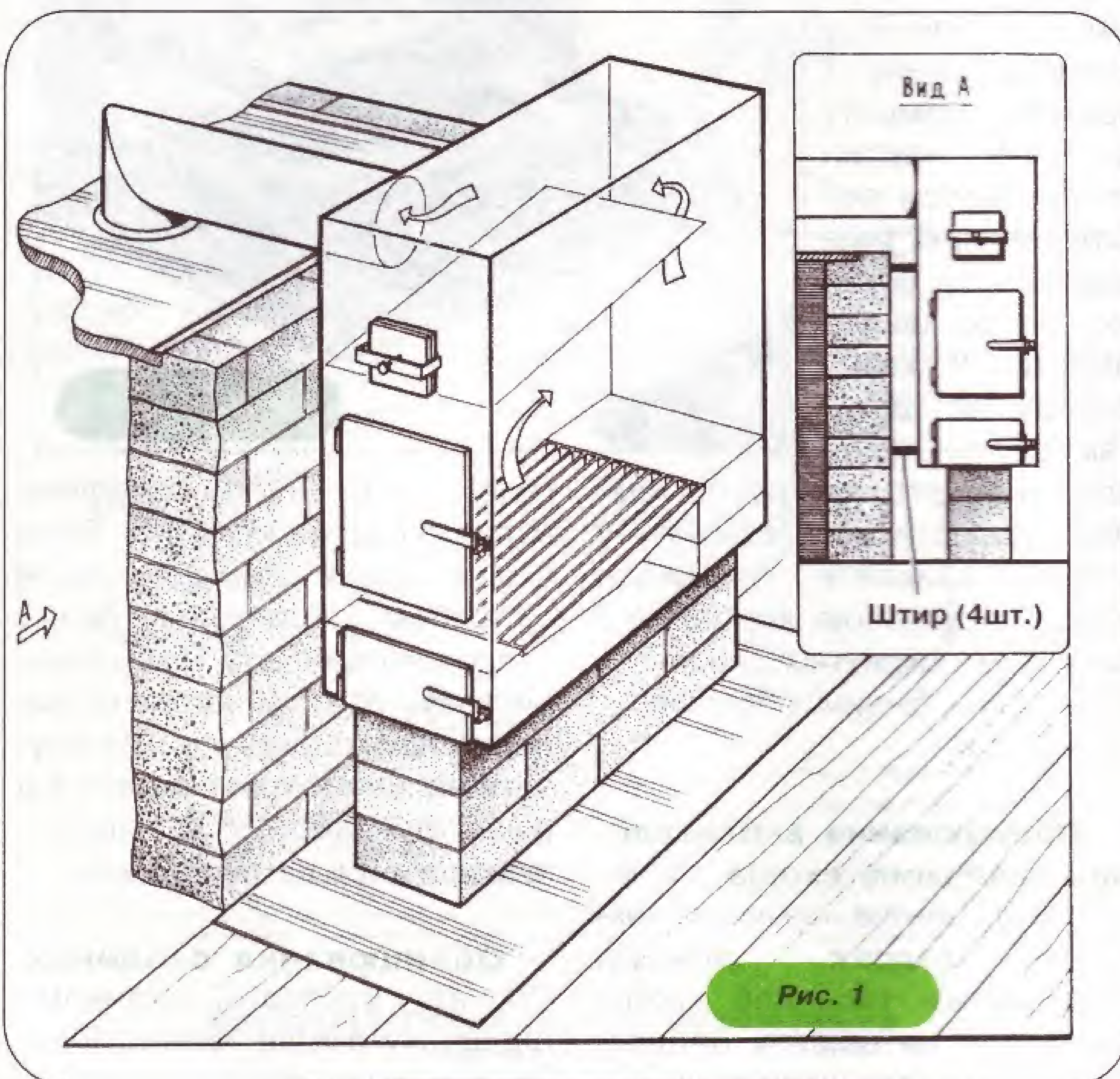

Рис. 1

На літній період металеву грубку легко зняти до наступних холодів.

Грубка зварена зі сталевих листів товщиною 4 мм. На под, у частину, що найбільше нагрівається, краще взяти метал товстіший. Грубка досить вузька – багато місця не займає, боковини дещо ширші, щоб більше віддавали тепла. Основні розміри наведені на рис. 2.

Якщо в печі є "самоварник", його можна використовувати для відведення гарячих газів, якщо ні, – пробити спеціальний отвір у кладці. Вертикальна труба краща за інші.

При встановленні такої грубки у метрі від її боковини не повинно бути предметів, що займаються. На підлогу під грубку необхідно покласти лист металу.

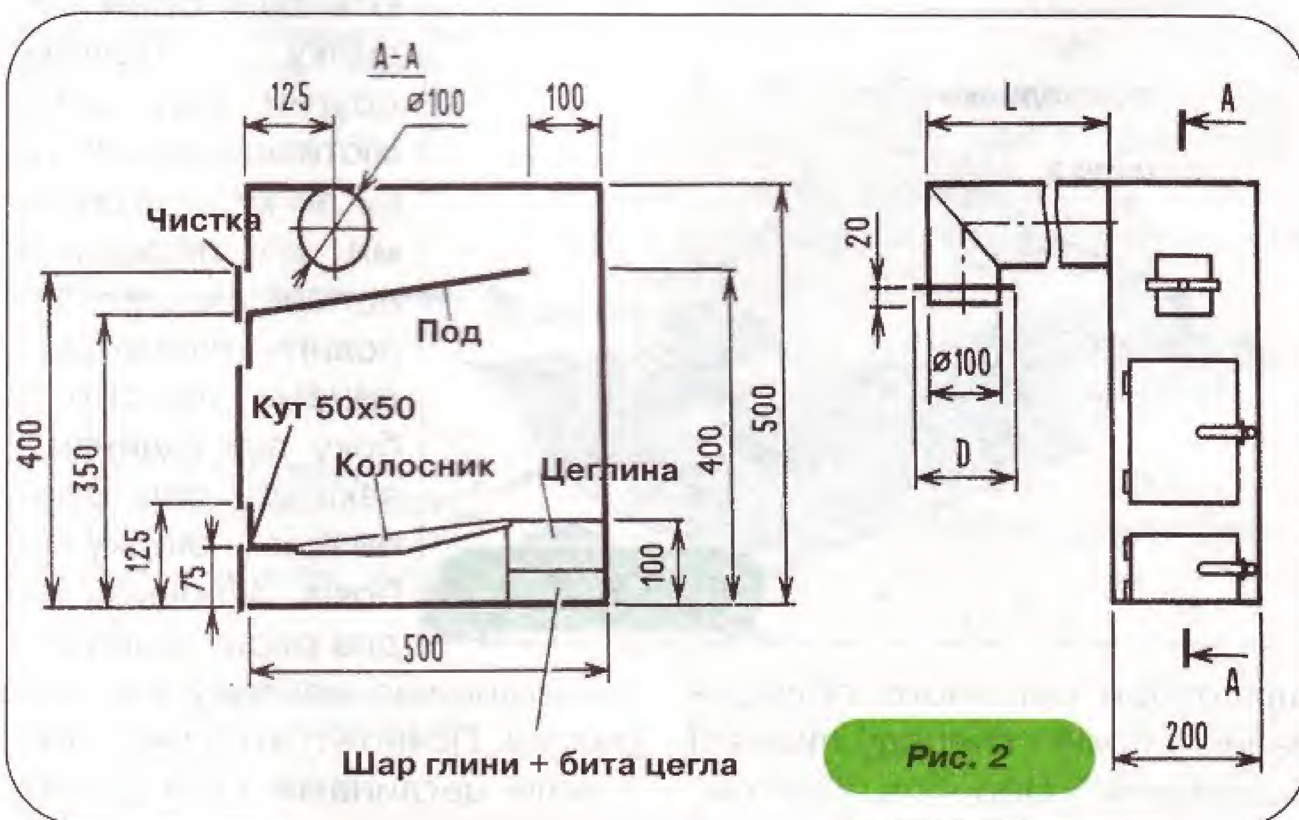
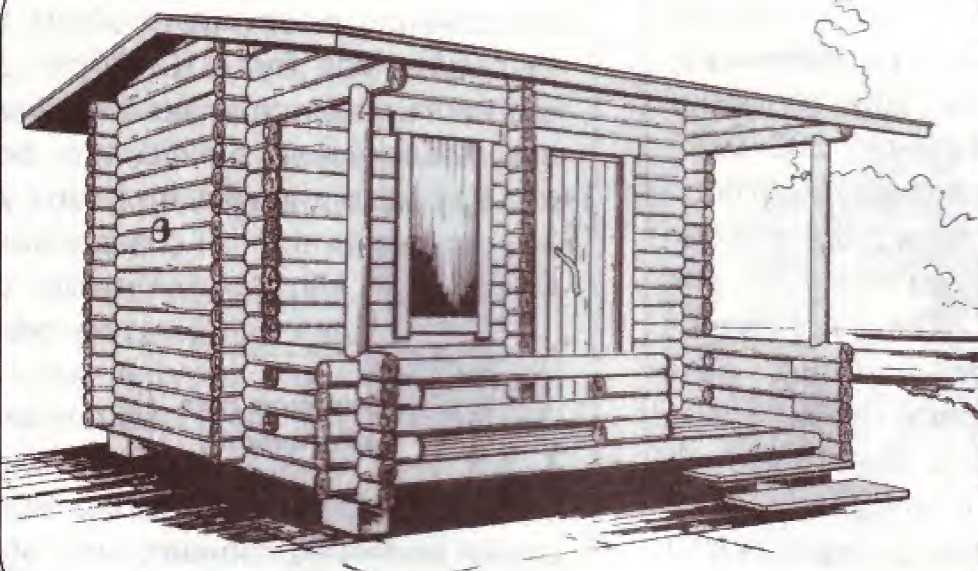

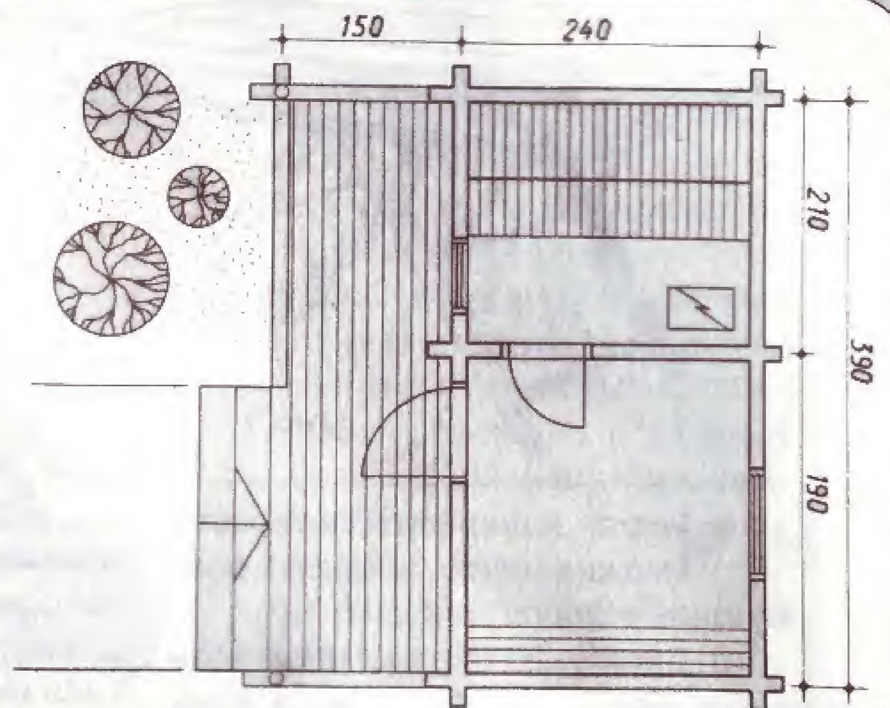
Рис. 2

Будуємо сауну

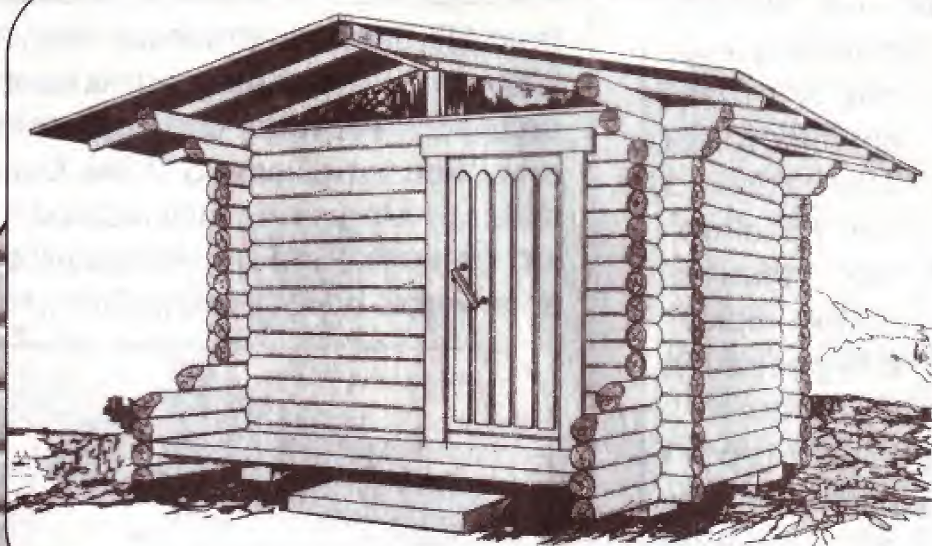
Основні показники:

Об'єм будівельний – 21,90 м^3
Площа забудови – 9,50 м^3
Площа корисна – 7,40 м^3
Площа приміщень – 5,8 м^3
Кількість приміщень – 1

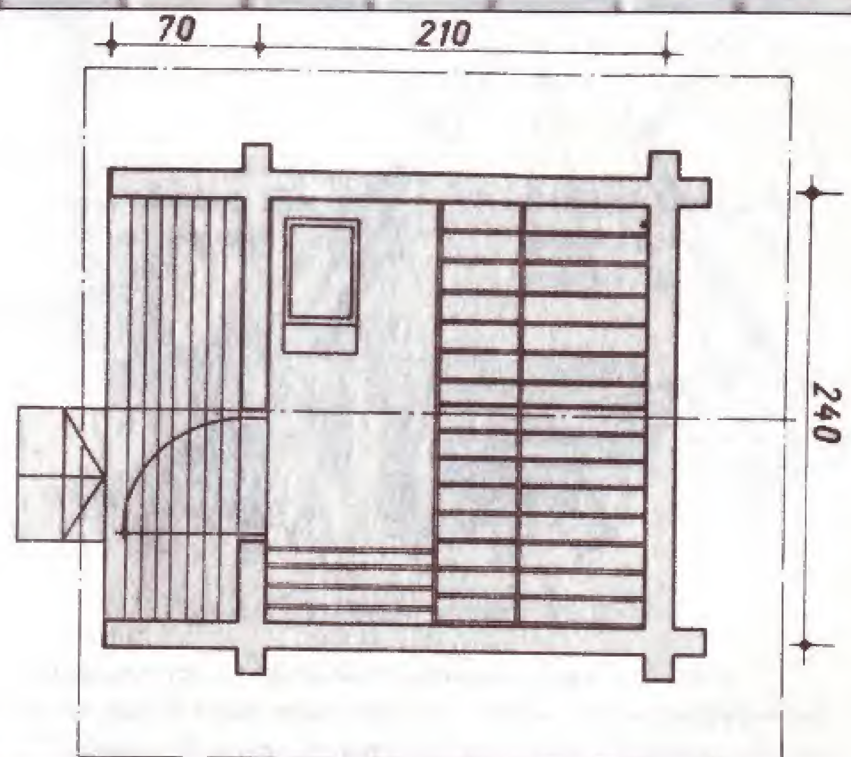
Витрата матеріалів:

1. Бетонні блоки (400x400x600) – 4 шт.
2. Деревина (Д18) – 7,190 м^3
3. Крокви (50x60 мм) – 0,207 м^3
4. Лати (50x50 мм) – 0,210 м^3
5. Прогін (Д18) – 0,126 м^3
6. Стояки під прогін (Д18) – 0,042 м^3
7. Балки стелі (100x160 мм) – 0,250 м^3
8. Дошки обшивання (25x120 мм) – 0,840 м^3
9. Балки підлоги (100x160 мм) – 0,250 м^3
10. Дошки підлоги (40x160 мм) – 0,250 м^3
11. Двері (800x2000 мм) – 1 шт.
12. Вікна (570x570 мм) – 1 шт.
13. Шифер (1200x670x5,5 мм) – 38 листів

Витрата матеріалів:

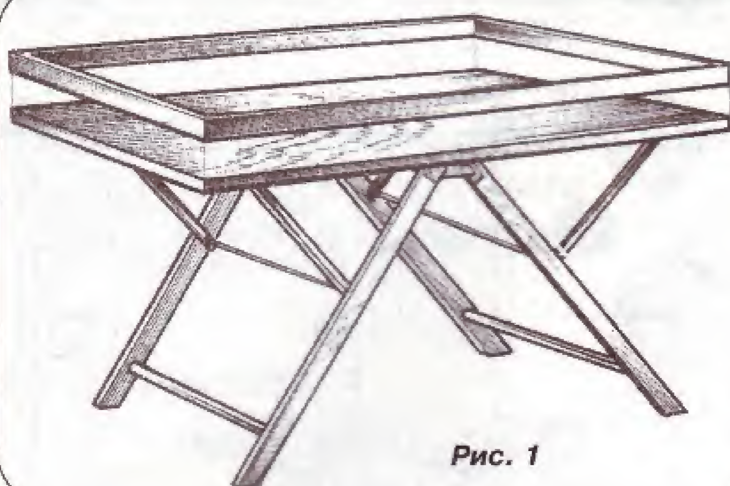
1. Бетонні блоки (400x400x600) – 11 шт.
2. Деревина (Д18) – 14,24 м^3
3. Крокви (50x60 мм) – 0,24 м^3
4. Лати (50x50 мм) – 0,47 м^3
5. Прогін (Д18) – 0,20 м^3
6. Стояки під прогін (Д18) – 0,08 м^3
7. Балки стелі (100x160 мм) – 0,47 м^3
8. Дошки обшивання (25x120 мм) – 0,62 м^3
9. Балки підлоги (100x160 мм) – 0,20 м^3
10. Дошки підлоги (40x160 мм) – 0,99 м^3
11. Двері (800x2000 мм) – 3 шт.
12. Вікна (570x570 мм) – 4 шт.
13. Шифер (1200x670x5,5 мм) – 85 листів

Основні показники:

Об'єм будівельний – 95,1 м^3
Площа забудови – 32,8 м^3
Площа корисна – 24,8 м^3
Площа приміщень – 17,6 м^3
Кількість приміщень – 3

Розкладний стіл для дачі

Рис. 1

Часто з дешевих матеріалів можна легко зробити розкладний стіл для дачі (рис. 1,2).

З бруска 25х40 мм вирізають ніжки довжиною 880 мм, в яких зрізують кінці під кутом 60°. На відстані 370 мм від верхнього кінця брусків висвердлюють у їхньому широкому боці отвори діаметром 25 мм під осі упорних рам. В отвори вклеюють втулки з деревини твердої породи, в яких висвердлюють отвори діаметром 10 мм для осей.

На відстані 100 мм від нижніх кінців ніжок висвердлюють отвори діаметром 25 мм глибиною 15 мм під царги, що вирізують із заготовки круглого перерізу діаметром 25 мм. Для упорних рам застосовують бруски 25х25 мм. Стільницю 1200х600 мм вирізують із фанери чи ДСП товщиною 16-20 мм. Для складання зовнішньої й внутрішньої пар ніжок відрізають прямокутний брусок для опорної планки довжиною 500 мм і 440 мм, заготовку круглого перерізу – для царг довжиною 480 мм² і 420 мм відповідно. Для з'єднувальних планок упорних рам відрізають бруски 25х40 мм довжиною 390 і 330 мм. Для осей використовують сталевий пруток діаметром 10-12 мм довжиною 510 і 445 мм.

Пари ніжок і упорні рами складають способом, наведеним в описі виготовлення дорожнього столика ("Наш дім" № 4/2003).

Перед складанням столу до нижньої поверхні стільниці паралельно короткому її боку по центру кріплять упор з бруска 25х40 мм довжиною 300 мм, попередньо зрізавши дві бічні грані під кутом 60°.

У центрі упора на шурупі кріплять фіксатор із сталевої пластинки 40х125х2,5 мм. На опорних планках ніжок зрізують ребро під фіксатор.

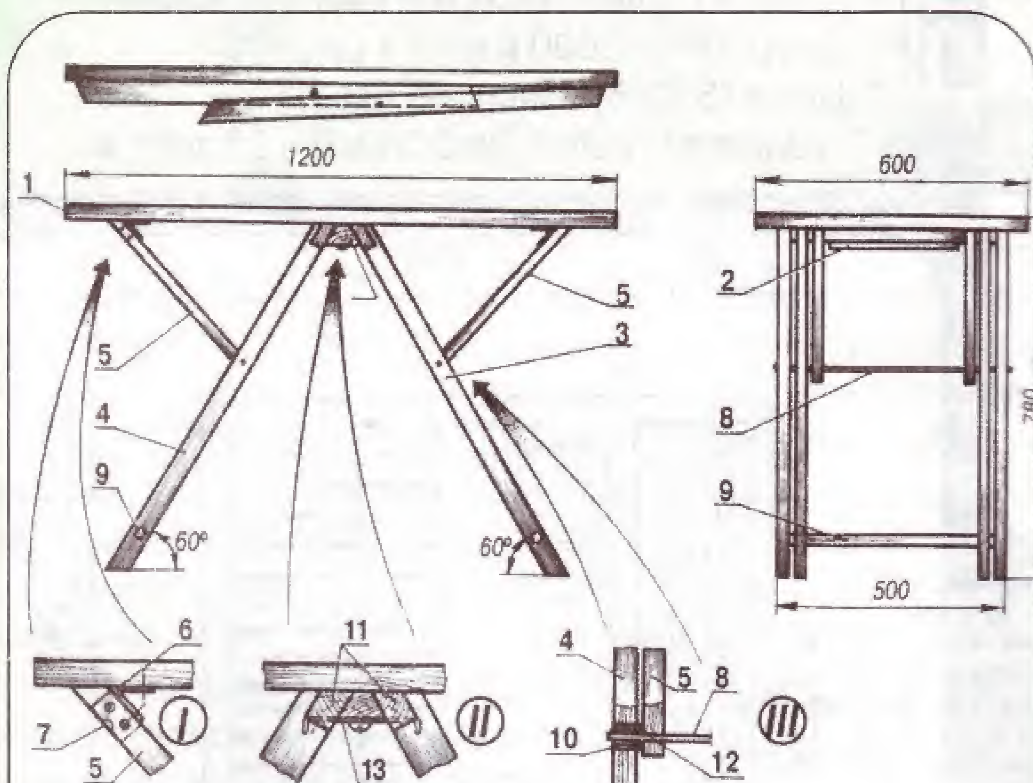

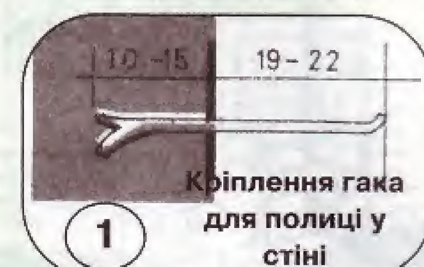
Рис. 2. Дачний розкладний стіл: 1 - стільниця; 2 - упор; 3 - внутрішня пара ніжок; 4 - зовнішня пара ніжок; 5 - упорна рама; 6 - петля; 7 - сполучна планка; 8 - вісь; 9 - царга; 10 - втулка; 11 - опорна планка; 12 - штифт; 13 - фіксатор

Упорні рами кріплять до стільниці на рояльних петлях.

Для складання столу повертають фіксатор на 90°, виводять ніжки із зачеплення з упором: спочатку внутрішні ніжки прикладають до стільниці, потім зовнішні ніжки укладають на внутрішні. У складеному положенні стіл має розміри 1200х600х120 мм.

П с

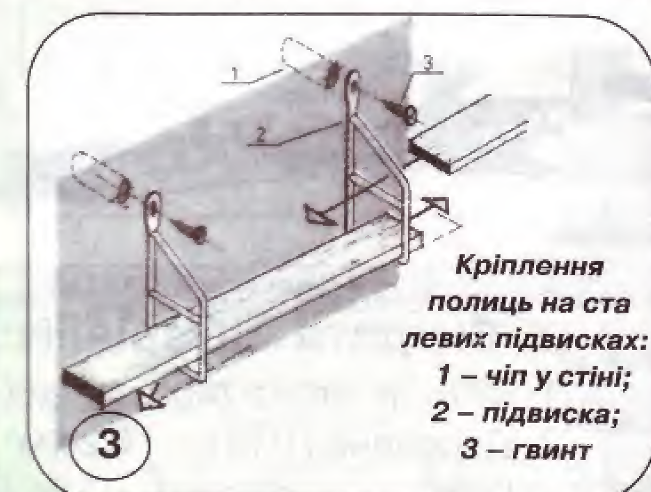
Для влаштування полиць слі застосовувати сухі дошки зав товшки близько 18 мм або багатошаров столярні плити завтовшки 14 мм. Ширина дошки має бути 18-22 см. Дошки нарізають на потрібну довжину і вкривають безбарвним лаком або фарбою кольору, що відповідає інтер'єру. Дошки завдовжки 1 м мають спиратися на дві, а довші – на три підпори, що закріплені у стіні. Вкладати дошки можна на кронштейнах, вбитих у стінку, або на спеціальних підвісках, закріплених у стіні. Перший спосіб вимагає виготовлення двох або трьох кронштейнів із сталевих стержнів діаметром 12 мм (наприклад, з арматурної сталі) або із сталевого листа перерізом 16х10 мм

1 Кріплення гака для полиці у стіні

2 Перевірка горизонтальності підвішеної полиці

(рис.1). Частина сталевих підпор має виступати із стіни не менш як на ширину дошки, а частина, що забивається у стіну, має бути близько 15 см. Кінець, що забивається у стіну, слід надрізати і трохи розвести. У стіні на необхідній висоті з допомогою пробійника роблять гнізда, в які на цементному розчині закладають кронштейни. Під час роботи слід перевірити, що кронштейни встановлені на однаковій висоті (рис. 2). Після стужавлення розчину на кронштейни можна покласти дошку. Нерівності штукатурки біля виходу кронштейнів із стіни замазуються гіпсовим розчином з допомогою шпателя. Другий спосіб полягає у забиванні в стіну чіпів, виготовлених зі сталевих стержнів підвісок, що кріпляться до

3 Кріплення полиць на сталевих підвісках: 1 – чіп у стіні; 2 – підвиска; 3 – гвинт

...иці

чипів гвинтами (рис. 3). Після цього на підвіски кладуть дошки, чого вже буває досить для розміщення колекцій. Несучі підвіски можна виготовити порізному й різної форми, на бажання колекціонера. Розміри підвісок полиці, повинні відповідати розміру й характерним особливостям експонатів. На рис. 4 наведено розміри підвісок полиці пристосованої для експонування книжок і виробів зі скла.

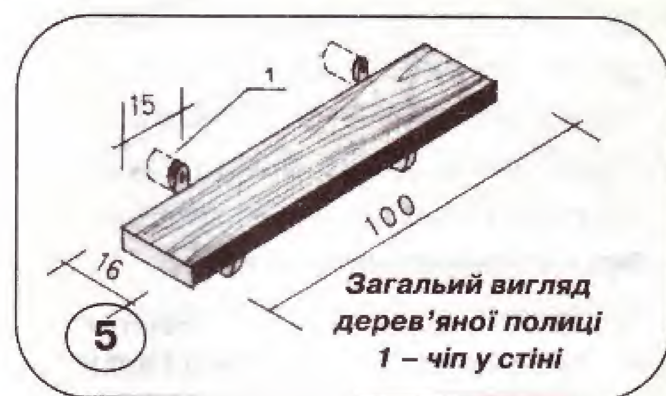
В обох випадках слід користуватися послугами майстерень, де можна виготовити кронштейни та підвіски для полиць.

Третій спосіб дозволяє виконати всі

Розміри підвіски для книжкової полиці

роботи своїми руками. Це полиця, що спирається на консолі (рис. 5). Консолі виготовляються з тої самої дошки, що й полиця. В основу влаштування консолей покладено принцип кріплення до стіни двох прямокутних консолей. Полицю прибивають до горизонтальної частини консолі цвяхами з одночасним промазу-

Загальний вигляд дерев'яної полиці
1 – чіп у стіні

ванням площини контакту столярним клеєм (рис. 6). Після цього до полиці (дошки) й водночас до консолі прибива-

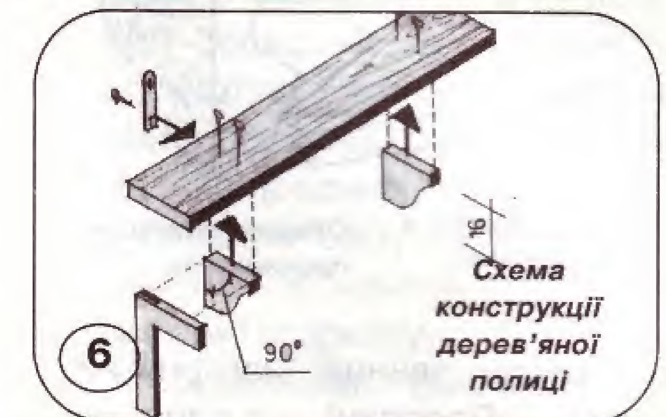

Схема конструкції дерев'яної полиці

ють металеві підвіски, на яких підвішуватиметься полиця. Уся конструкція кріпиться до гаків, що вбиті у дерев'яні чіпи в стіні.

Меблі для кухні

Цей комплект має багато переваг. За столом може розміститися шість осіб, а на ніч він перетворюється на спальне місце для гостя, що засидівся: один диван

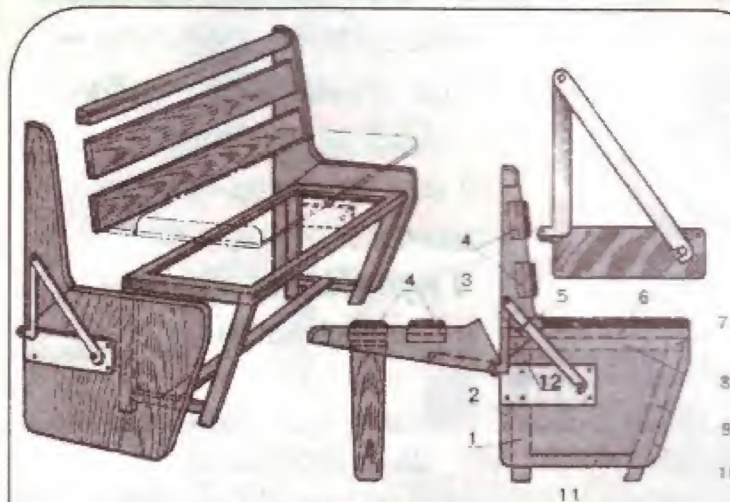

Рис. 1. Будова дивана

Рис. 2. Конструкція стола

виконаний цільним, другий - з відкидною спинкою.

Необхідний матеріал: ДСП (фанера завтовшки 10 -16 мм), поролон, дерматин, рейки 25x40 мм, кріпильник, рояльні завіси, тонка (3 мм) фанера.

Диван. Розміри – за габаритами кухні. Малюєте у масштабі боковий силует дивана та елементи несучої конструкції. Тут до діла цілковита імпровізація майстра. У пропонованому варіанті (рис. 1) маса того, хто сидить, рівномірно розподілена з периметра сидіння на ніжки. Одна з рейок (12) проходить під місцем розташування рояльної завіси 3.

Лінія розрізу бокового стояка 6 одного з диванів також індивідуальна й визначається на ескізі, або з допомогою вирізаного з паперу шаблона. Підгонка за шаблоном дозволяє визначити взаємне розміщення всіх елементів (диван + стіл), загальну довжину в розкладеному вигляді та взаємну ув'язку з умеблюванням кухні.

Фіксатор 5 утримує спинку в положенні "диван" (рис. 1). Усі частини фіксатора рухомі відносно одна до одної. При запиранні "гачка" виходить жорсткий трикутник. Запор не повинен бути видимим зовні - заховайте його всередину дивана. Матеріал – листова сталь завтовшки 2 мм. Запорний елемент прикріпіть до бокових стояків на початковій стадії збирання, після чого зафіксуйте на них деталі 1,8,9,11 (рис.1).

З'єднайте бокові стояки поздовжніми рейками, утопивши останні в ніжки (деталі 7,12). Скріпіть листами фанери (деталі 2,10) всю конструкцію.

Після скріплення деталей 4 (їх може бути дві чи три, або замість них – одна суцільна спинка) диван готовий. Відкидний стояк фіксує спинку в горизонтальному положенні. Його виготовляють з металевого прутка, або з ДСП чи фанери завтовшки 10 мм. Він має відкидатися від спинки власної ваги під час опускання.

Стіл. Спочатку установіть консольну опору – з'ємну трубчасту конструкцію (рис. 2). Її можна зробити такою, що повертається до стіни, – це справа смаку й можливостей.

Горизонтальність кришки столу

Рис.3. Підготовка спального місця

контролюйте за рівнем. Для надання більшої жорсткості всій конструкції підкіс бажано зробити таким, що регулюється за довжиною.

Щоб виготовити спальне місце, необхідно зняти кришку столу й закріпити її поміж диванами, повернувши кронштейн до стіни (рис. 3).

Мудрості будівельник

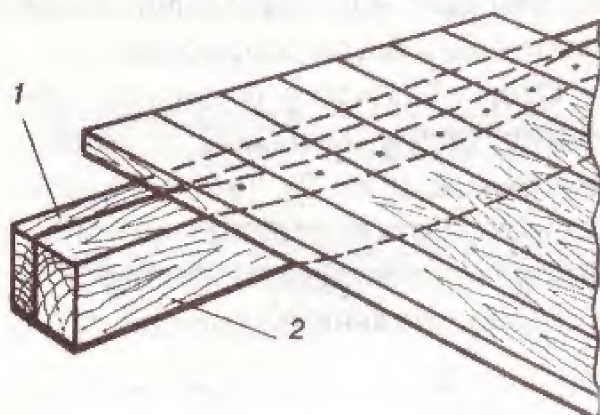

Не дорікай пересмішникові, щоб тебе не зненавидів він, викартай мудрого – й він полюбить тебе. Дай мудрому – й він помудріє іще, навчи праведного – і прибільшить він мудрости!

Книга приповістей Соломонових. Гл. 8, вірш 8,9

Клин без клину

Часто при роботі з лагами, балками або кроквами через кривизни, різнотовщинності та інші вади пиломатеріалів виникають відхилення підлоги або стелі від площини. При цьому частини, що виступають, буває легше усунути, ніж витисати і

встановити клини для усунення провалів. Загострена частина клину, як правило, ламається і плавного переходу не виходить та й часу на клини йде багато. Зручніше у таких випадках замість клинів застосовувати накладки 1, які прибивають до балки 2 збоку. Дошки настилу можна прибивати до самої балки, а накладки при цьому стануть базовою опорною поверхнею.

По-старовинному

В опорядженні приміщень дрібниць не буває. Візьмемо, наприклад, стики плінтусів в кутах приміщень. Звичайно такі з'єднання виконують "на вус". Виходить не завжди охайно, у зв'язку з чим враження від добре відремонтованого в цілому приміщення буде недобрим.

Проте можна зробити поіншому і саме так робили давні майстри. Вони поєднували рейки в стик, для чого торцювали одну з деталей, що сполучаються, за формою її профілю. Хоча такий спосіб вимагає певної кваліфікації майстра, опанувати його не так важко. Для цього спочатку обрізають одну з рейок під кутом 45° (рис. 1), далі маркують олівцем отриману таким чином лінію профілю. Після цього, використовуючи лобзик, відрізають торець плінтуса за позначеним контуром. Розріз при цьому роблять під прямим кутом до поверхні деталі, за виключенням її опуклої частини, де знімають трохи більше дерева, ніж по краях (це ще називають "зворотним вирізом").

Торець рейки у цьому разі буде точно відповідати профілю рейки, а внутрішній кут, виконаний в стик, виглядає дуже охайно. Ріжуть при такому способі зазвичай менш помітний торець.

Подібний прийом можна використовувати при оформленні дверних прорізів. У цих випадках плінтус набагато краще виглядає, якщо прогін закінчується профільованим наголовником (рис. 2). Для цього у плінтусі роблять "зворотний виріз" під кутом 45°. Аналогічно обрізають невеличкий шматок із решток матеріалу, після чого відпилюють у нього скошену частину. Це і є наголовник, що дозволяє виконати так званий "загорнутий край". Поверхні з'єднання плінтуса й накладної деталі промазують клеєм, а потім щільно притискують їх одна до одної доти, доки клей не візьметься.

Рис. 1. З'єднання плінтусів у стик

Рис. 2. Плінтус з наголовником

Європейський будинок

Американці і європейці по-різному ставляться до сучасного міського й заміського житла. Якщо американці прибічники розкошів і великих приміщень, то німці, французи, бельгійці віддають перевагу скромним будинкам зі спрощеною формою плану і найкоротшими взаємозв'язками між приміщеннями. Тобто основною ідеєю функціонального зонування європейської домівки є його раціональність і економічність.

Європейський будинок вирізняється досить невибагливим вирішенням фасаду, який виходить на дуже вузеньку чепурну вуличку. Досить часто відсутня огорожа спереду оселі. Вона не тільки не потрібна, але й вважається в деяких країнах ознакою поганого смаку. Натомість велика увага приділяється деталізації фасадів, вирішенню мансардних поверхів з терасами, віконних і дверних отворів тощо. Досить часто архітектори застосовують під час проектування фасадів тему стилізації під місцевий народний стиль або на базі сучасних будівельних матеріалів розробляють оригінальні ідеї вирішення фасадів на базі спрощених геометричних форм.

Такі самі умови проектування характерні і для сучасної української архітектури. На невеличких заміських ділянках проектувальники вправно перетворюють одноповерховий котедж з горищем на двоповерховий особняк з мансардним поверхом, здатний задовольнити найвибагливіші смаки всіх членів великої родини. Однак для українських забудовників характерним є наявність добротної огорожі (паркану).

Основними ознаками наведеного будинку (рис.1) є рівновіддаленість і раціональна доступність приміщень, оригінальність архітектурного вирішення і вигідність будинку в цілому.

Рис. 1

Оселя має кілька входів, що забезпечує зручність у взаємозв'язках різних приміщень як між собою, так і з прилеглою ділянкою (рис. 2).

Велика загальна кімната 1 плавно "перетікає" на 2-й поверх через сходи. У вітальні є камін, який створює комфорт і затишок для господарів і гостей. Кухня 4 дає можливість спрощеного доступу на город влітку і може слугувати як кухня-їдальня для господарів. Коли в будинку гості, їжу можна приготувати і подати з кухні до загальної кімнати.

На першому поверсі розміщена одна спальня, а на другому – три спальні кімнати і один кабінет господаря. Це просторе приміщення і може мати за бажанням будь-яке інше призначення: загальна кімната, дитяча кімната або більярдна. Вітальня (загальна кімната) зблокована з кухнею-їдальнею і разом займають понад половину площі першого поверху, що сприяє комфортному дозвіллю мешканців.

Закінчення на с. 32

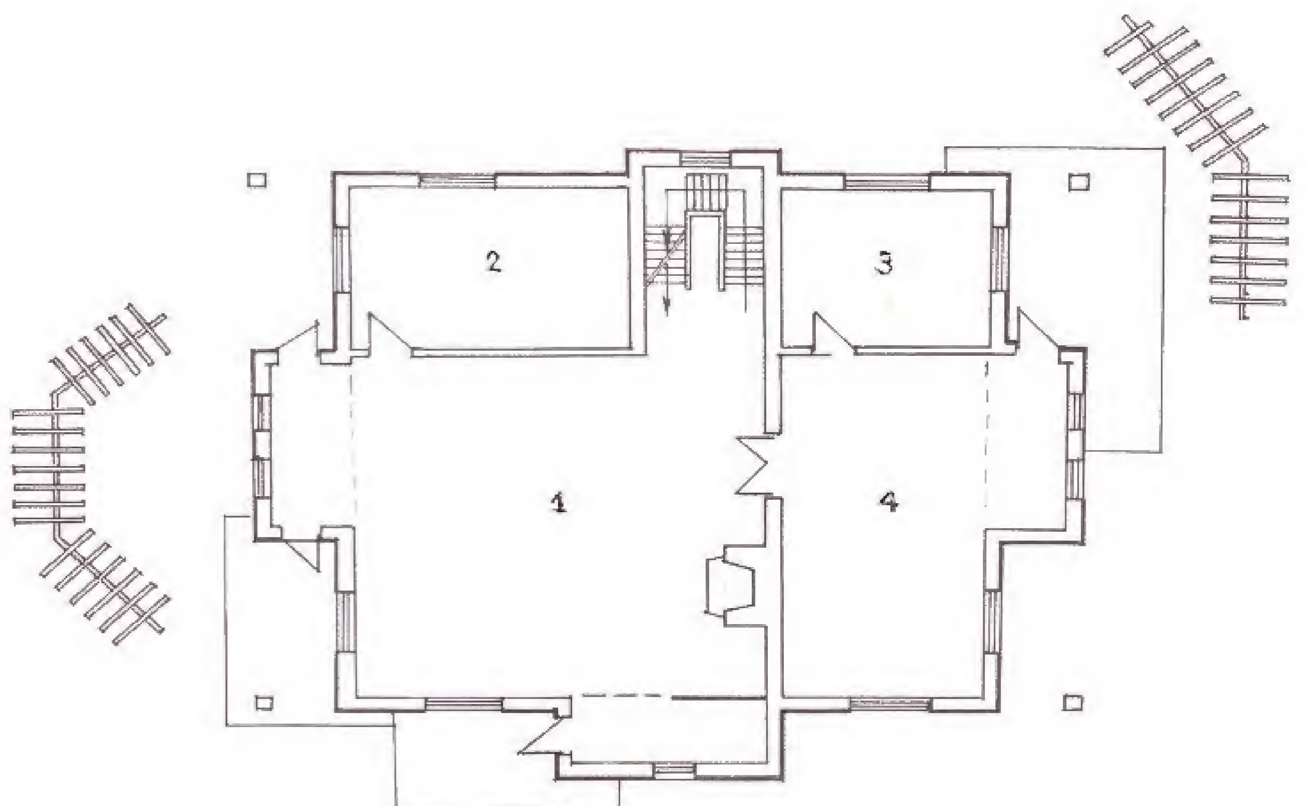
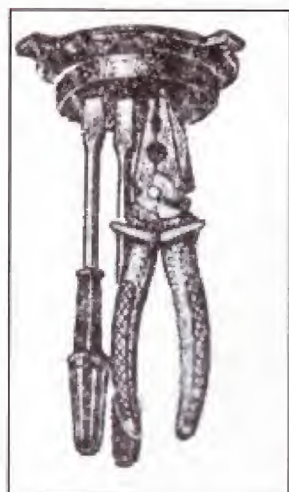

Рис.2

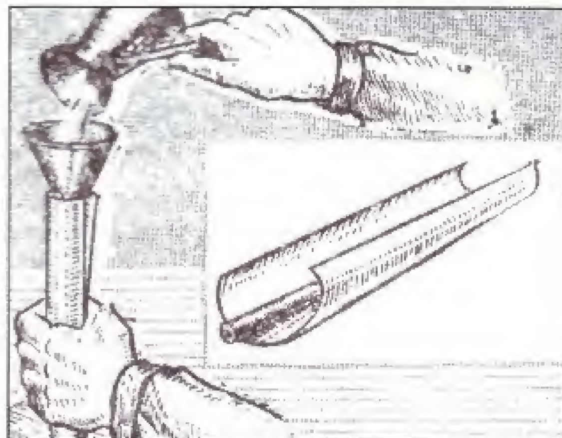
Тримає магніт. Хоча і відслужив своє старий гучномовець, але у його кільцевого магніта ще достатньо сил. Використовуйте його для підвіски інструментів. Він міцно утримається на будь-якій металевій поверхні, наприклад машині, що ремонтується, так що необхідний ручний інструмент буде завжди під рукою і дрібний кріпник не загубиться у траві. Під дерев'яною полицею шафи, стелажа його можна укріпити на сталевому диску, прикрученому шурупами.

У нових квартирах часто доводиться пробивати отвори для різних болтиків і гачків. Щоб надійно закріпити їх, намотайте на різьбу трохи вати і просочіть її полівінілацетатним клеєм. Цей же рідкий полімер паличкою внесіть в отвір. Хвилин через п'ять вставляйте болт. Приблизно через добу відбудеться міцне і надійне з'єднання.

Перед тим, як фарбувати металеві грати, їх очищають від старої фарби та іржі щіткою із стелевого дроту чи шкуркою, а потім промивають гасом і після висихання грунтують. Для грунтовки краще використовувати сурик, розведений на оліфі. Після висихання грунтовки грати двічі покривають олійною фарбою. Фарбувати металеві грати бронзовим чи алюмінієвим лаком можна і без грунтовки.

Флюс-олівець. Закінчивши роботу, не поспішайте зметати залізні ошурки: зібравши їх на папір за допомогою приставленого з іншого боку магніту і додавши каніфолі, можна виготовити флюс-олівець для паяння. Особливо ефективний він при залужуванні алюмінію.

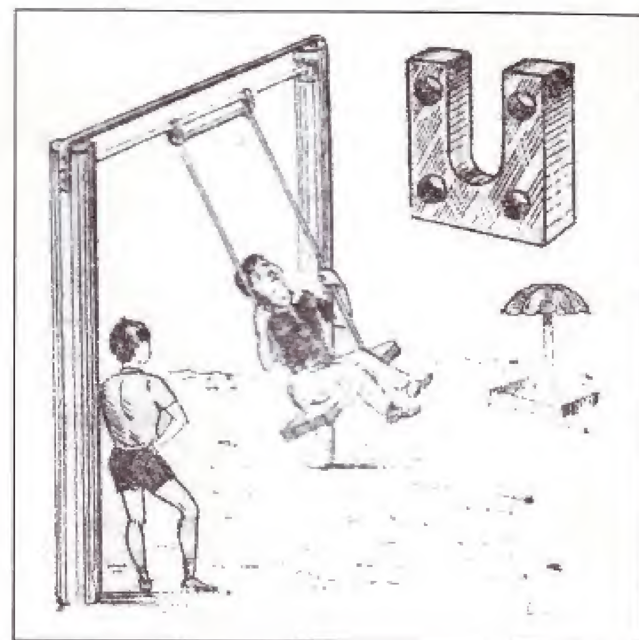

Вилийте розплав каніфолі з додаванням ошурок у трубочку, скручену з просоченого парафіном паперу. Після охолонення така "самокрутка" легко розмотується, вивільняючи готовий каніфольний стрижень.

Відколоту емаль чавунної ванни можна відновити сухими білилами та клеєм БФ-2. Для цього пошкоджену поверхню потрібно очистити наждачним папером і бензином та добре просушити, потім нанести тонкий шар клею, додати невеличку кількість сухих білил, перемішати їх з клеєм і розрівняти по всій поверхні. Покривати поверхню слід кількома шарами через 1-1,5 год (поки товщина шарів не зрівняється з товщиною емалі ванни). Остаточно покриття затвердіє через 3-4 дні.

Реставрувати емаль ванни можна і таким способом: клей "Суперцемент" і білу нітроемаль змішати в однаковій за масою пропорції. Ванну добре знежирити бензином, а потім тампоном густо втирати клей з фарбрю. Дати просохнути добу і нанести ще один шар. Так повторити чотири рази. Приблизна витрата клею – чотири тюбики (по 40 г), фарби – 160 г. Покриття буде білим, гладеньким і досить міцним.

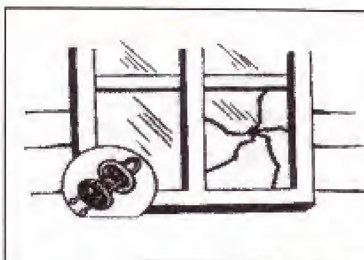
Знімні гойдалки. Якщо у дворі є турник, на ньому неважко влаштувати знімні дитячі гойдалки. Для цього на стовпах під перекладиною кріпляться дві товсті стальні пластини з U-подібним пазом. Поперечна труба гойдалок, яка за довжиною дорівнює відстані між стовпами, вставляється у пази зверху. Щоб вона випадково не вискочила, необхідно запобігти розсуванню стовпів, міцно укріпивши на них перекладину турніка.

Якщо у ванній кімнаті стіни не облицьовані кахелем, можна зробити їх водонепроникними, обклеївши кольоровою поліетиленової плівкою. Бульбашки повітря, що залишилися під плівкою, легко видалити, проткнувши голкою.

Щоб світлій деревині надати темнішого кольору, наприклад червоного дерева, її спочатку потрібно протравити мідним купоросом (50 г на 1 л води), а потім після сушіння обробити розчином жовтої кров'яної солі (100 г на 1 л води).

Віконне скло, що лопнуло, необхідно замінити новим. Але зробити це одразу не завжди вдається. У такому випадку для тимчасового вирішення проблеми пропонуємо наступну рекомендацію. Візьміть шпильку для волосся і два ґудзики. Надіньте на шпильку спочатку один ґудзик, пропустіть кінці шпильки крізь отвір розбитого скла і надіньте на них другий ґудзик. Після цього загніть кінці шпильки, що залишилися вільними, плоскогубцями. Шпилька стягне частини скла, а ґудзики затримають холодне повітря.

Догляд за фарфоровим, фаянсовим і кришталевим посудом.

Фарфоровий посуд довше зберігається, якщо його перед використанням на кілька годин покласти у холодну воду, а потім прополоскати у гарячій воді. Миють фарфор теплим розчином солі (3 столові ложки солі на 1 л води). Для миття не слід використовувати соду, щоб не зійшла позолота. Такий посуд також можна вимити теплою (не гарячою!) водою з додаванням невеликої кількості нашатирного спирту. Всі плями щезнуть.

Фаянсовий посуд не можна мити у гарячій воді, щоб не пошкодити глазурі. Його миють у теплій воді з милом і ополіскують холодною водою.

Кришталевий посуд також не рекомендується мити у гарячій воді – він тьмяніє. Його миють теплою водою з додаванням кількох крапель нашатирного спирту. На дно тазика рекомендується покласти м'яку бавовняну чи льняну серветку. Після миття посуд потрібно витерти паперовою серветкою – рушник залишає на склі ворсинки. Щоб кришталь довго зберігав свій вигляд, його протирають підсиненим крохмалем, а потім вовняною тканиною.

Мало кому з нас ніколи не дошкуляли мухи, таргани, мурашки та інші букашки. Сьогодні є багато сучасних хімічних засобів боротьби з цими ентомологічними особинами, але, погодьтеся, якими б безпечними та перевіреними вони не були, не хочеться дихати "хімією" самим і наражати на можливу небезпеку свою родину та домашніх тварин через цих дрібних, але докучливих "сусідів".

Серед перевірених, безпечних для людей і тварин засобів боротьби з тарганами можна виділити суміш яєчного жовтка з порошком борної кислоти, розведеної до консистенції густої сметани. Цю масу, яка не має запаху, можна розкласти на картонки або зробити з неї кульки й розмістити біля плинтусів, раковин, під плитою та в інших місцях, де "проживають" ці неприємні комахи, і залишити на 1,5-2 тижні. Через кілька тижнів операцію необхідно повторити. Таргани також не люблять запаху аміаку, тому під час миття підлоги у воду слід додавати кілька столових ложок нашатирного спирту. Як правило, після такої процедури кількість тарганів значно зменшується.

Для боротьби з рудими мурашками можна зробити приманку у вигляді суміші з 4 столових ложок цукрової пудри, такої ж кількості меду, 1 чайної ложки бури, 4 столових ложок води і дрібки ваніліну. Приготовану суміш розкладають у порожні сірникові коробки і тримають напіввідкритими у місцях, де з'явилися мурашки, на їх "доріжках". Мурашки також не переносять запаху часнику, цибулі, петрушки і збігають з тих місць, де зберігаються ці продукти.

Мухи не люблять запаху скипидару, керосину, рицинової олії. Клейку суміш для знищення мух, яку намазують на смужки паперу, можна приготувати за такими рецептами:

а) 40 г розмеленої каніфолі, 60 г рослинної олії чи машинного масла і меду (1/2 чайної ложки на склянку суміші) обережно нагрівають, поки каніфоль не розчиниться;

б) 40 г каніфолі, 10 г скипидару, 20 г рицинової олії і 10 г цукрового сиропу.

Для боротьби з мухами можна приготувати отруйну приманку із суміші 25 г молока, 20 г формаліну і 125 г води. Суміш розливають у мілкі тарілки, ставлять у місцях, недоступних для дітей.

Щоб срібло блищало. Щоб повернути потемнілим виробам із срібла їхній початковий вигляд, загорніть кожен з них окремо у фольгу й опустіть на пару годин у гарячу підсолену воду. А потім старанно відполіруйте виріб м'яким шматочком тканини, краще оксамитовим або замшевим.

Темний наліт із срібних, посріблених та мельхіорових виробів легко зняти так: промийте виріб у теплій мильній воді, потім почистіть його м'якою тканиною, змоченою у суміші нашатирного спирту з крейдою або зубним порошком. Після цього сполосніть водою і старанно витріть.

Посадили пляму на улюблену спідничку? З ким не буває! Трапилась неприємність. Спробуємо з нею справитись... Лише пам'ятайте – будь-яку пляму простіше вивести, поки вона свіжа.

Квіти у нашо...

Ще не так давно дуже модним було оформлення офісів і квартир за допомогою штучних квітів. Везли їх з Арабських Еміратів, з Польщі і прикрашали приміщення "майже справжніми" екзотичними пальмами чи рослинами з яскравими "вічними" квітами, які не потребували догляду, крім, мабуть, періодичного очищення їх від пилу. На щастя, мода пройшла, а люди ще раз впевнилися у тому, що жити поруч з живими рослинами значно приємніше і комфортніше, хоча вони і потребують деяких затрат часу і фінансів. Якщо ж дотримуватись відповідних правил при доборі і розміщенні рослин, то складності, пов'язані з доглядом, можна звести до мінімуму..

Відомо, що для нормального росту квітам необхідний відповідний рівень освітленості і вологості. Наприклад, у темних коридорах, віддалених від вікон кутках кімнат важко підтримувати життєдіяльність рослин, і навпаки, при розміщенні на підвіконні з південного боку будівлі можуть виникнути проблеми через надмірне опромінення сонцем, а із східного, західного і навіть північного боку у рослин буде достатньо світла для нормального розвитку.

Іноді хочеться оживити інтер'єр, розмістивши кімнатні рослини у віддалених від вікна частинах кабінету. Квіти там почуватимуться добре, тільки якщо у разі додаткового освітлення люмінісцентними лампами, які також можуть бути однією з декоративних деталей інтер'єру. Якщо використовувати тільки штучне освітлення, лампи необхідно вмикати щодня на 16-18 годин для рослин, які цвітуть, і на 12-14 годин

для рослин з декоративним листям. Кімнатні рослини розміщують звичайно на відстані 30-40 см від джерела світла (фіалки – на 20-30 см). Не слід залишати рослини у темному місці більше ніж на кілька днів, тому що вони тягнутимуться до світла і викривлятимуться.

Для нормального розвитку рослин потрібні також відповідна температура і вологість повітря у приміщенні. Центральне опалення висушує повітря, внаслідок чого у рослин жовтіє і опадає листя, вони можуть навіть загинути. Особливо взимку страждають рослини, розміщені поблизу батарей центрального опалення, тому їх потрібно частіше обприскувати водою. Можна поставити горщики у

кашпо, заповнені просоченим водою матеріалом, наприклад торфом, чи розставити поруч відкриті широкі посудини з водою. Слід пам'ятати, що взимку більшість рослин перебувають у стані спокою, тому їм потрібні невисокі температури. Слід уникати протягів, причиною яких можуть бути відкриті вікна чи кондиціонери. Від протягів чи потоків холодного повітря страждають у першу чергу крупні рослини, такі як пальми.

Щоб квіти тривалий час радували око, їх краще купувати з середини весни до середини осені. Не рекомендується вибирати рослини з ознаками хвороб, з нерівномірно розміщеним листям, з коріннями, пророслими через нижній отвір горщика, розкритими квітками, але без бутонів, із зеленим чи білим нальотом на стінках горщика.

Придбані рослини повинні пережити період адаптації, тому що їх вирощували в тепличних умовах при високій вологості повітря і порівняно постійній температурі. Щоб полегшити період адаптації, рослини розміщують у добре освітленому місці, рівномірно, але

И

у домі

не занадто, їх поливають, обприскують, охороняють від протягів. Не рекомендується при перших ознаках нездужання шукати для рослини інше місце, її потрібно залишити у спокої на деякий час.

Відразу після купівлі рослини не слід удобрювати. Пересаджувати їх також не потрібно. Пересадити рослину в новий горщик краще весною, не руйнуючи земляної грудки.

Вибір кімнатних рослин у кожному разі визначається безліччю факторів, а способи їх групування залежить насамперед від вашого смаку. Не рекомендується компонувати рослини, які швидко ростуть, з тими, що ростуть повільно. Тому що перші подавлятимуть розвиток інших. При створенні композицій слід орієнтуватися на ті рослини, які потребують однакових умов. Це особливо важливо при групових посадках рослин у вазони.

Розмір посудини має відповідати розміру рослин. У великих вазонах грунт висихає повільніше, тому в них можуть добре розвиватися крупні і сильні рослини. В умовах високої температури і низької вологості не слід користуватися горщиками для рослин діаметром менше 25 см.

Слід пам'ятати, що для нормального розвитку кореневої системи глибина грунтового шару як в центрі, так і на периферії не повинна бути меншою за 10 см. Це забезпечить нормальні умови для розвитку невеликих рослин, висаджених по краях посудини. Слідкуйте, щоб вашим рослинам висточило місця, коли вони підростуть. Для забезпечення дренажу у днищі повинні бути один великий і кілька маленьких отворів.

Сьогодні у продажу є величезна кількість різноманітних посудин для кімнатних рослин. Їх зовнішній вигляд байдужий рослинам, але може бути важливим елементом інтер'єру приміщення. Вази і горщики потрібно завжди добирати для конкретного місця, враховуючи розмір рослини і необхідну для неї площу. Звертайте увагу на матеріал посудини, її колір, форму. Бажано використовувати керамічні глазуровані горщики,

покриті глазуррю. Розмір зовнішнього горщика визначається розміром внутрішньої посудини, яка не повинна виступати над рівнем зовнішньої. Тепер широко використовується також посуд з пластмаси чи склопластику. Він легкий, порівняно дешевий і міцний, але з часом вицвітає і розтріскується.

Підвісні кошики і настінні посудини дозволяють швидко і легко прикрасити внутрішні приміщення. Найчастіше використовують кошики з дроту чи дерева, які підвішують на трьох-чотирьох ланцюжках, керамічні та пластикові вази, настінні посудини, які кріпляться безпосередньо до стіни. Кошики виглядають дуже привабливо, якщо підвіска сплетена способом макраме. Основним недоліком кошиків є необхідність частого поливу рослин в них.

Для розміщення у підвісних кошиках, а також для висаджування рослин по краях вазонів, що стоять на підставках, ідеально підходять повзучі та сланкі рослини, наприклад хлорофітум хохлатий. Ця популярна кімнатна рослина має красиве вузьколанцетне листя, зелене у білу смужку. Добре росте на сонці і в тіні при невисокій температурі. Аспарагусу потрібна підвищена

вологість повітря і прохолода взимку. Стратоцвіт полюбляє багато світла і вільного місця. Рослина прикріплюється до опори і обвиває її з допомогою довгих зелених вусиків. Очиток Моргана (ослиний хвіст) має циліндричні листочки блакитнуватого кольору, які звисають вниз на довгих стеблах. Завдяки захисному восковому нальоту на листках, він витримує дію сонячних променів, невибагливий до поливу.

У кошиках привабливо виглядають і папороті, проте більшість з них погано переносять суху атмосферу. Це затінкові й вологолюбні рослини.

Правильний добір кімнатних рослин не тільки допомагає створити неповторний інтер'єр, а й поліпшує енергетику житла, покращує самопочуття його мешканців, може навіть позитивно вплинути на взаємовідносини членів сім'ї.

Т. П. Урзікова

Розпізнайте маніпу...

У повсякденному житті нерідко буває так, що люди, які нас оточують, вимагають від нас того, чого ми не хочемо, або діють всупереч нашим інтересам. І домагаються свого часто за допомогою маніпулювання. Звичайно, всі ми час від часу використовуємо один одного, тобто маніпулюємо ближніми і самі буваємо об'єктами маніпулювання. Але, як сказав один мудрець, все залежить від міри. Кожному з нас, напевно, знайоме почуття, коли нас використали проти нашої волі. Погодьтеся, це не дуже приємно: злість на себе, на маніпулятора, відчуття неможливості щось змінити, загублений час і нездійснені власні плани...

Стиль маніпуляції залежить від типу особистості. Одні здійснюють маніпулювання, симулюючи беспомічність, інші роблять ставку на агресію. Найпоширенішими, згідно з класифікацією відомого вченого Шосторма, є такі типи маніпуляторів.

Диктатор. Посилається на авторитети, традиції тощо. Добивається свого завдяки вдало вибраним цитатам та прикладам.

Бідолаха. Залюбки зробив би все, та не дістає здібностей: своїм "курячим мозком" не здатний вирішити більшість проблем. Вип'ячує свою неповноцінність, показує себе як людину, комплекси якої виникли не на пустому місці.

Математик. Швидко й успішно визначає, що для нього вигідно у ситуації, яка склалася. Вибирає тактику кнута чи пряника або несподівано про все "забуває", "захворює": він би залюбки зробив це, але ж підвело здоров'я. Та про те, чого він дійсно хоче і що відповідає його інтересам, він пам'ятає прекрасно.

Плющ. Маніпулює людьми, симулюючи повну від них залежність: сильніші і розумніші повинні турбуватися про нього, а він паразитуватиме на них.

Грубіян. Просто "перекрикує" своє оточення. Маніпулює за допомогою своєї хамської поведінки. Люди поступаються йому лише тому, що їм неприємно йому уподібнюватися.

Самовідданий, найдобріший і найлюб'язніший. Декларує, начебто йому для себе нічого не потрібно, а старається він заради інших, не думаючи про вдячність. Він готовий віддати останню сорочку, а ви для нього зробіть зовсім трошки: те й те. Вони дійсно жертвують, але й збирають данину.

Останній із праведників. Постійно контролює, критикує і пробуджує комплекс неповноцінності. Намагається викликати у людей почуття провини, переконати їх у тому, що вони погані, слабкодухі, безвідповідальні тощо. Поводить себе як "диктатор" і впевнений у своїй непогрішимості.

"Тато-мама". Оберігає своїх обранців від тривог повсякденного життя, часто забуваючи запитати чи хочуть вони такої опіки. Він знає, що краще за все він робить саме це, як для себе, так і для найближчого оточення. Не допускає думки, що може помилятися.

Мафіозі. Цей тип поведінки грунтується на ідеології: "Хто не зі мною, той проти мене. Я – твій захисник, надія і опора, якщо ти служитимеш мені вірою і правдою. Якщо робитемеш і думатимеш по-своєму – зітру тебе в порошок".

Прикладом "безпомічної" маніпулятивної поведінки є наведений далі діалог.

А. Який гарний ремонт ти зробив! А ми вже не робили десять років. Кошмар!

В. Так зробіть. Десять років - це багато.

А. Такий гарний ремонт! Мабуть наймав спеціалістів? Дорого?

В. Так, гарно вийшло, мені теж подобається, якщо врахувати, що значну частину ремонту я зробив сам.

А. Молодець. От і мені б так. Та часу немає, та й грошей може не вистачити... А сам не зможу.

В. Зможеш. Я теж перший раз робив. Книжки читав, пробував. Навіть цікаво, а потім - гордість за зроблене.

А. Та в мене ані книжок, ані інструменту немає.

В. Книжки і деякий інстру-

Дилема — на (ятора)

Люби ближнього, як самого себе

мент я тобі дам, а інші купиш. Тепер їх стільки!

А. Я все одно не вмію ними користуватися. Це ж ти у нас умілець – золоті руки.

В. Ну, добре, в суботу я прийду, подивимося, що можна зробити. Тільки пива купи.

А. А куди дівати меблі та інше барахло? Мені аж погано робиться.

В. Так, це не просто. Пересунеш на середину кімнати і накриєш поліетиленовою плівкою.

А. Тобі легко говорити. А я навіть не знаю, як це робити. І потім – тягати шафи не так просто.

В. Ну, куди тебе подінеш? Добре, в п'ятницю після роботи я зайду і якось розберемося з твоїми двома кімнатами.

А. Ой, мені так незручно просити тебе про це.

В. Не переймайся. Все нормально. Готуй пиво.

А. Ну, добре, в п'ятницю в чотири, так?

Б. Домовились.

Маніпуляція, яку здійснює "А" по відношенню до "В", очевидна. Перший не тільки добивається від іншого допомоги у проведенні ремонту, а й залучає його до підготовки квартири. Звичайно, можна просити про таку допомогу, тим більше позичати необхідні інструменти. Але подібні прохання слід висловлювати чітко, ясно, в конкретній формі, не використовуючи прийом "Я нічого не буду просити, він сам запропонує".

Улюблений трюк маніпуляторів – перекладання відповідальності за розвиток і наслідки подій на жертву. Сам винуватець негативного явища залишається в тіні або грає роль "останнього з праведників", і жертва тягає за нього каштани з вогню.

Якщо ви впевнені, що людина повинна вирішувати сама за себе і нести відповідальність за наслідки своїх рішень, хочете висловлюватися чітко і однозначно, вести себе порядно і діяти переконливо, розбиратися в собі та інших, вміти наполягати на своєму, не допускати маніпулювання собою і не маніпулювати іншими, тоді намагайтеся виконувати наступні правила, які ще називають асертивними правами людини. Отже, ви маєте право:

– самі оцінювати свою поведінку, думки та емоції і нести відповідальність за їхні наслідки;

– не пояснювати і не наводити причини, які виправдовують вашу поведінку;

– вирішувати, чи відповідаєте ви і якою мірою за проблеми інших людей;

– змінювати погляди;

– помилятися і відповідати за це;

– сказати "я не знаю", "я тебе не розумію", "мене це не хвилює";

– не залежати від доброї волі інших людей;

– робити нелогічні вчинки та приймати нелогічні рішення.

На перший погляд, ці правила начебто суперечать загальноприйнятим "правилам поведінки", яких нас навчали батьки та школа, але допомагають знайти своє місце у житті, незважаючи на труднощі, добиватися свого, робити те, що хочеться, якщо це не шкодить людям, які вас оточують, і що найважливіше, більше любити себе. Так-так, саме любити себе. Адже більшість людей нещасні саме через те, що не люблять або недостатньо люблять себе. Як же тоді вони зможуть зробити щасливим ще когось?

Т.Пося, журналістка

№ 6, 2003

Виробничо-практичний журнал
Виходить 6 разів на рік
Засновник і видавець:
КП Редакція журналу "Дім, сад, город"

Додаток до журналу **«Дім, сад, город»**

Головний редактор:
Влас П.П.

Літературний редактор:
Петрова І.П.

Верстка, дизайн, макетування:
Влас І.П.

Журнал "Наш дім" можна передплатити у кожному відділенні зв'язку. Передплатний індекс **74453**, вартість передплати на рік у 2004 році – **15** грн. **36** коп. Передплатний індекс комплектів "Наш дім" + "Дім, сад, город" **21871**.

Серія реєстрації журналу КВ, № 812 від 07.07.94

Підписано до друку 29 жовтня, 2003 р.
Тираж 11400 прим. Зам. 0137306.
Ціна договірна

Адреса редакції: 02094, Київ-94, пр. Гагаріна, 17а
Тел./факс: 477-73-01; 552-94-60
Web-сайт: www.dimsadgorod.com
E-mail: saratovski@ukr.net

Надруковано в Державному видавництві "Преса України", 03047, Київ-47, пр. Перемоги, 50

Наш дім – з любов'ю до читачів!

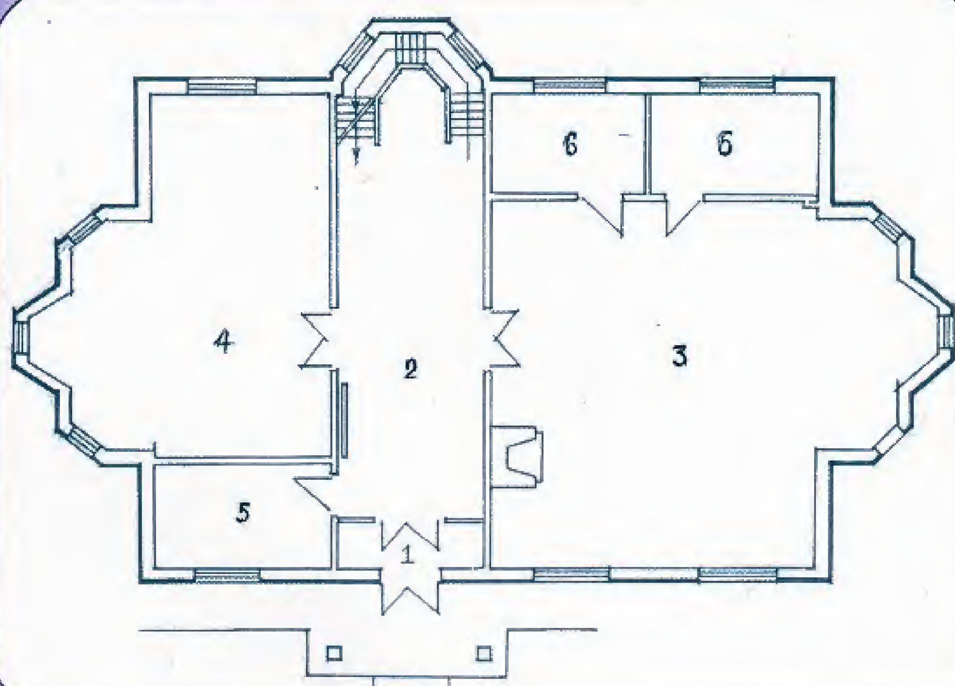
Загальна площа – 280,53 м² Корисна площа – 251,44 м² Площа забудови – 189,5 м²

Продовження. Початок на с. 25

Другий будинок, який представлено на рис.3, незважаючи на наявність у планувальній схемі просторого розподільчого вузла – зручного фойє, вирізняється серед подібного житла високим рівнем функціональності і раціоналізму. Така схема дає можливість зручно розмістити всі необхідні приміщення. Кухня тут невелика і максимально віддалена від загальної кімнати (вітальні), що дуже виправдано. Адже неприємні запахи не потраплять у гостьову і ділову зони. Даний будинок розрахований на одну велику сім'ю. Проект має можливості внесення змін у планування приміщень.

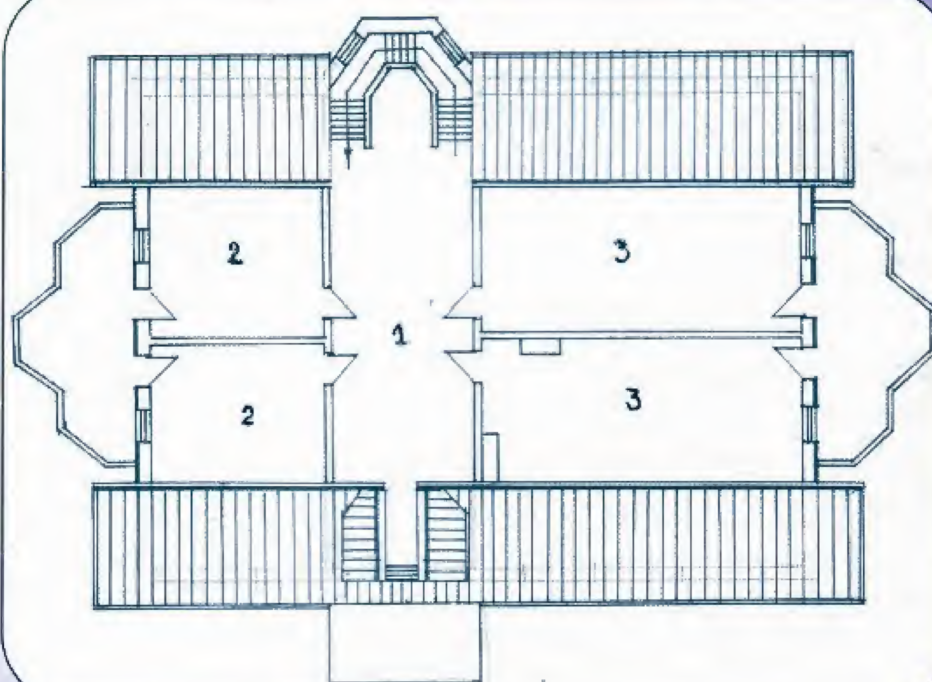
Обидва будинки можуть бути розміщені в будь-якій кліматичній зоні України, різних рельєфах і в різному архітектурному середовищі.

С. В. Сьомка, канд. архітектури, доцент

Перший поверх - 150 м²:

1 - тамбур;
2 - фойє,
3 - загальна кімната (вітальня);
4 - кухня-їдальня;
5 - комора;
6 - кімната відпочинку (спальня)

Другий поверх - 122,4 м²:

1 - розподільчий хол з верандою;
2 - дитячі (ігрові приміщення);
3 - спальні кімнати для дорослих